

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
היחידה לתכניות משלימות למידה
האגף לחינוך יסודי

מציגים

המסע אל ארץ תיאטרון

הכרות עם עולם התיאטרון

מחזות, סיפורים והצגות מרתבי העולם, מקצועות התיאטרון ועוד

תוכנית העשרה חינוכית ניצנים בכיתות א'-ב'

מרץ 2022

תשפ"ב

אדר ב'

הקדמה

תכנית ההעשרה שלפניכם מיועדת להפעלה במסגרת צהרונת ניצנים בבתי הספר התכנית כוללת מערכי פעילויות יומיים הכוללים פעילות לפתיחת היום, פעילות העשרה חינוכית ופעילות לסיום היום.

"המסע אל ארץ תיאטרון" נושא התכנית הינו הפעילויות יסובו סביב נושא התיאטרון.

★ נכיר מחזות, כותבים, סיפורים ושירים סביב הנושא.

★ נכיר סוגי תיאטראות שונים מרחבי העולם ודרכם נחשף לתרבויות שונות.

★ נהפוך בעצמנו לדמויות מעניינות מתוך סיפורים ומחזות

★ נעסוק ביצירה ייחודית לעולם התיאטרון על כל גווניו.

נעשה שימוש באלתור, המחזה, מסכות, תיאטרון בובות ועוד ומתחום הכתיבה נעסוק בדימויים, מטפורות, אגדות וטקסטים דרמטיים וקומיים על מנת לעודד חיזוק ביטחון עצמי, יכולת ביטוי ועידוד כשרונות שונים בקרב התלמידים.

מידע למובילים:

- נערך לרכישת אביזרי איפור על מנת שנוכל להשתמש עם סגנונות איפור שונים.
- יש לוודא עם האחראים כי ניתן אישור לאיפור בצהרונת בתי הספר.
- יש לוודא שהתלמידים אינם רגישים לאיפור.
- מומלץ לבקש מהתלמידים להביא לצהרון אביזרים ותלבושות שישמשו אותנו לאורך החודש התיאטרלי.
- מומלץ ליעד פינה מיוחדת לתלבושות ולאביזרים.

"כל העולם במה וכולנו שחקנים"
וויליאם שייקספיר

תוכנית זו מכוונת להעשרת עולם הידע, פיתוח מיומנויות
והקניית ערכים עבור התלמידים.

עולם התיאטרון עשיר וטומן בחובו מגוון נושאים התורמים
להתפתחותם של התלמידים.

משחק הוא הרבה מעבר ל"כיף".....
משחק הוא הדרך בה תלמידים צעירים לומדים, חווים ומבינים
כיצד העולם מתנהג סביבם וכיצד הם יכולים להיות חלק ממנו.

תוך כדי משחק הם מפתחים מיומנויות אישיות וחברתיות,
תקשורת בין אישית, שפה, מיומנויות פיזיות
בונים ומחזקים את הביטחון העצמי
ואת האמונה בעצמם וביכולותיהם.

משחק יכול לבוא לידי ביטוי בדרכים מגוונות.
משחקי דימיון, משחקים "בכאילו", העמדת פנים, משחק חוקר,
משחק יצירתי בתחומים שונים (אומנותי, מוסיקלי וכדו'),
משחק לבד או משחק עם חברים.

בחודש זה, דרך ההכרות עם עולם התיאטרון,
ירחיבו התלמידים את הדעת באמצעות סיפורים, מחזות, כותבים, משוררים ועוד.

ישתתפו בהמחזת סיפורים ושירים תוך שימוש באומנויות התיאטרון השונות
(משחק, ריקוד ותנועה, הפעלת בובות, האנשה, שירה, דיקלום ועוד)

ישתתפו פעולה עם חברים, יהנו מפעילויות חוויתיות, יחלקו ביניהם תפקידים ואחריות,
יפתחו יוזמות אישיות, ישתפו ברגשותיהם ויהיו שותפים לפיתוח הדימיון
דרך ניהול שיח ושיתוף הדדי.

הפרוייקט מבוצע ע"י חברת אקסיומה עפ"י מכרז היקפים משתנים מס' 15/5.2019
הפרוייקט מבוצע עבור היחידה לתוכניות משלימות למידה, משרד החינוך
עיצוב גרפי: הגר אורן

במהלך כל אחד מהשבועות נעסוק בנושא אחר:

שבוע ראשון - סוד קסם התיאטרון

שבוע שני - תפקידים בתיאטרון

שבוע שלישי - הצגות תיאטרון יחודיות

**שבוע רביעי -
כל העולם במה
וכולנו שחקנים**

שבוע ראשון

סוד קסם התיאטרון

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
צ'ארלי צ'אפלין	מעגל הכוח שלי	היכן אני?	הציגו אותי בבקשה	יוגלה פרצופים	מפגש פתיחה

ארוחת צוהריים

תיאטרון "בובות" המריונטה	הקוסם מארץ עוץ	משיר סיפור למחזה	פנטומימיקה	הכל קורה בתיאטרון	פעילות העשרה חינוכית
נשחק בבובת מריונטה	להיות קוסם	חידון מוסיקלי	צוחק או בוכה	למה כובע?	מפגש סיום

פעילות פתיחה: "יוגלה" - "פרצופים"

עזרים:

מחשב / רמקולים

פתיח יוגלה

קלפי יוגלה

מוסיקת רקע נעימה לתרגילי היוגה עם הקלפים

מהלך הפעילות:

נשמיע את נעימת הפתיחה של יוגלה
נזמין את התלמידים לשבת על הארץ ליד הכסאות שלהם, התלמידים יניחו את שתי הידיים משולבות על מושב הכסא ויניחו את הראש על הידיים.

מפגש "יוגלה" יפתח בתרגיל "שלוש, שתיים, אחת..." (משך הפתיח 3 דק')
הנחו את התלמידים לבצע את התנועות כאשר אתם משתמשים בקול רך ושקט.

"שלוש" - התלמידים ינשמו בזמנם החופשי 3 נשימות איטיות ועמוקות מאד,
כאשר אחרי כל שאיפת (הכנסת) אוויר דרך האף, נעצור את הנשימה
ונספור בלב עד שלוש ואז אט אט נוציא את האוויר.

"שתיים" - עדיין עם עיניים עצומות יקחו התלמידים נשימה עמוקה וימתחו את שתי הידיים למעלה לצדי האוזניים ויספרו לאט עד שתיים, יורידו את הידיים באיטיות ויקחו שתי נשימות עמוקות.

"אחת" - ניקח נשימה עמוקה נושיט את שתי הידיים ו"נחבק" את עצמנו חיבוק חזק
כאשר הגוף מעט מתקפל מטה.

בתום 3 דק' של נשימות ומתיחות, נזמין את התלמידים לשבת במעגל על הארץ
ונבקש מכל תלמיד להשתמש רק בהבעות פנים (בלי הגוף בכלל) על מנת להביע רגש
(שמח, כועס, מופתע, עצוב, נעלב, מתבייש, צוחק, מתאפק לא לצחוק, משוויץ וכדו')

כעת נזמין בכל פעם תלמיד אחר להציג ללא מילים בעזרת הגוף והבעות פנים
דמות מסויימת. נבקש משאר התלמידים לנסות ולנחש מי היא הדמות.
לאחר שסיימנו את הסבב עם כל התלמידים שרצו לקחת חלק,
נחלק את התלמידים לכמה קבוצות קטנות ונחלק להם את קלפי היוגלה.
התלמידים יבצעו את התנועות שבקלפים ולאחר שכל הקבוצה סיימה,
מחליפים קלפים עם קבוצות נוספות, עד שכל הקבוצות ביצעו את כל התרגילים.

יוגלה יסתיים בישיבה מזרחית על הארץ,
גב זקוף, עיניים עצומות וחמש נשימות עמוקות.

פעילות העשרה חינוכית -

"הכל קורה בתיאטרון"

מידע למובילים:

אז מהו תיאטרון?

תיאטרון הוא ענף של אומנויות הבמה, שעוסק בהצגת סיפורים בפני קהל. בעזרת שילוב אמצעי תקשורת כמו דיבור, תנועה, שפת גוף, מוסיקה, קול, תאורה או מייצג חזותי כמו תפאורה.

הופעה על במת התיאטרון נקראת משחק ומי שמשחק את התפקידים השונים הם השחקנים. בנוסף לסגנון המוכר של הצגת הסיפור (העלילה / מחזה) באמצעות דו שיח על הבמה, תיאטרון עשוי ללבוש גם צורות אחרות, כמו אופרה, בלט, פנטומימה, מחזמר, תיאטרון בובות, תיאטרון קבוקי ותיאטרון צלליות.

מלבד השחקנים, בהפקה לוקחים חלק גם במאי התיאטרון (אשר אחראי על הניהול האמנותי של כלל ההפקה), המפיק (אשר מנהל את הצד הטכני של ההפקה), מעצבי התפאורה, התלבושות והתאורה, המחזאי או המעבד הטקסטואלי והמנהל המוסיקלי.

עולם התיאטרון גדול ורחב ומכיל בתוכו עולמות רבים ושונים. בשבוע הראשון נקיים עם התלמידים פעילויות שונות הנוגעות לתחומים שונים בתיאטרון. נשמע מהתלמידים מה הם מכירים מעולם התיאטרון ונספר כי החודש נהיה כולנו שותפים יחדיו ליצירות תיאטרון שונות ונהיה חלק ממשפחת **"תיאטרון הצהרון"** נפתח את החודש הייחודי בשיר מקסים אותו כתבו נעם חורב ואביב קורן.

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר: הכל קורה בתיאטרון"

מילים: נעם חורב לחן: אביב קורן

מהלך הפעילות:

נפתח בשיח עם התלמידים ונספר כי החודש עומד להיות לנו חודש מרגש, נכיר את עולם התיאטרון ונחגוג את חג פורים.
על מנת לגלות מה התלמידים יודעים על התיאטרון נשאל כמה שאלות לפתיחת השיח:
מי מכם ביקר בתיאטרון? האם תוכלו לספר לנו מה זה המקום הזה?
מה עושים שם? מי האנשים שעובדים בתיאטרון?
האם אתם מכירים אנשים שעובדים בתיאטרון? האם אתם יודעים כיצד נקראים האנשים שבאים לצפות בהצגה? (קהל)
האם אתם מכירים סוגים שונים של הצגות?
נספר להם כי השבוע נכיר הצגות מסוגים שונים.

נשמיע לתלמידים את השיר "הכל קורה בתיאטרון" לפחות פעמיים.
נשאל את התלמידים כיצד הרגישו כאשר הקשיבו לשיר.
נזמין את התלמידים לעצום עיניים ולדמיין את התיאטרון המתואר בשיר, לאחר מכן נזמין אותם לשתף את התחושות שלהם. מה הם ראו?
כיצד נראה התיאטרון? מה יש בו? מהו אותו קסם שמדברים עליו בשיר?

נשמיע שוב את השיר לתלמידים ולאחר מכן המובילים ישירו בכל פעם שורה או שתיים והתלמידים יחזרו אחריכם.

הכל קורה
בתיאטרון

מילים: נעם חורב
לחן: אביב קורן

הכל קורה בתיאטרון
כאן אין חקים
המסד עכשו נפתח הפסא כבר מחכה
שתלקח לעולמות הרחוקים
תשאב אל הבמה
תצחק ואז תבכה

וכל הזכרונות ספוגים עוד בקירות
הספורים הכי גדולים מטפטפים מהתקרה
ואלוקים כבר מסתובב כמו סדרן בין השורות
סוגר את הדלתות ומכון ת'תאורה

הכל קורה בתיאטרון אתה יודע
הפלא הנסתר שמציף את האויר
עבר כבר זמן ואני כבר מתגעגע
לקסם הגדול שאי אפשר להסביר
שאי אפשר להסביר.

הכל קורה בתיאטרון אני חוזר
לערב הראשון שהיה כל כך משלם
וגם אחרי מיליון שנה אני זוכר
איך החזקנו אז ידים פשהחשיכו ת'אולם

וזאת תרופה לנשמה כשהתעניינו מלרוץ
מראה מול הפנים הזמן של הבמה
וזה השקט הגמור ולפעמים גם הפיצוץ
השמים שמעל ובו בזמן האדמה.

הכל קורה בתיאטרון אתה יודע
הפלא הנסתר שמציף את האויר
עבר כבר זמן ואני כבר מתגעגע
לקסם הגדול שאי אפשר להסביר
שאי אפשר להסביר.

פעילות סיום - למה כובע?

עזרים:

כובעי תחפושת שונים (טבח, מכשפה, קאובוי, כבאי, מלך, בעלי חיים וכדומה)

קישור לשיר "כובע קסמים"

מילים: לאה גולדברג לחן:רמי קליינשטיין

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש בהאזנה לשיר.
נשאל את התלמידים כיצד הרגישו כשהקשיבו לשיר?
מה לדעתם קרה לילדה שבשיר? האם זה קרה באמת או רק בדימונה?

נזמין את התלמידים להשתמש בדימיון ובעזרת הכובעים השונים
אותם יפזרו המובילים במרכז הרחבה,
"להפוך" למישהו אחר בעזרת הכובע ולהציג בפני החברים.
נסכם את היום ונספר לתלמידים כי החודש נהיה כולנו שחקנים.

פעילות פתיחה- הציגו אותי בבקשה

מהלך הפעילות:

נפתח את היום באווירה נעימה ומחוייכת
על ידי שיתוף התלמידים בקריאת השמות והצגתם בפני כל הקבוצה.
המובילים יציגו בקול ובדרך תיאטרלית –
"גבירותי ורבותי קבלו בבקשה את תלמידי תיאטרון הצהרון"

נזמין תלמיד שיושב ראשון בשורה שיקום ויציג את התלמיד שלימינו (הבאים בתור)
כמו שמנחה מזמין מישהו לבמה ויוסיף לשמו תואר מסויים.
הקפידו על תארים מפרגנים וחיוביים.
לדוגמה:

גבירותי ורבותי תלמידים ותלמידות - קבלו בבקשה במחיאות כפיים סוערות את הנסיך דניאל.

עודדו את התלמידים להציג את החברים בדרכים שונות
ואפילו מצחיקות. (אך מפרגנות).

גבירותי ורבותי מלפפונים ועגבניות –
קבלו בבקשה במחיאות גרביים סוערות
את אלון מלך הלגו.

התלמיד האחרון יציג כמובן את התלמיד הראשון שהתחיל.

פעילות העשרה חינוכית - "פנטומימיקה"

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למוסיקת רקע לפעילות

מסכות פרצוף שמח ועצוב או תמונה של המסכות מודפסות.

מהלך הפעילות:

לאחר שהזמנו את כל התלמידים לשבת במפגש, נפתח את המפגש ללא מילים. ננופף ביד לשלום ונאמר: "אם לא היינו משתמשים במילים אלא רק בתנועות, היינו מבינים האחד את השנייה?"

נעביר את היד על המצח (כאילו שחם לנו מאד) ונשאל: "ולמה עכשיו אנחנו מתכוונים?" וכך נראה לתלמידים עוד כמה תנועות רק בפנטומימיה וללא מילים. (אני עייף, אני רעב, אני כועס, אני מפחד, אני הולך לטייל, יורד עליי גשם וכדומה)

נשאל את התלמידים האם הם יודעים כיצד נקראית האומנות הזו שבה בכלל לא מדברים אלא משתמשים רק בתנועות?

פנטומימיה !!!

פנטומימיה היא שפה תיאטרלית, שפה ללא מילים, בה מעבירים את ה"מילים" והמסרים רק בתנועות.

עכשיו נראה לתלמידים כל מיני פרצופים שונים שמביעים רגשות שונים ונשאל את התלמידים האם הם יודעים כיצד קוראים לשפת הפנים שלנו?

כשאנו מביעים רגשות או עושים פרצופים שונים – זה נקרא "מימיקה"

הגדרה מילונית:

תנועת שרירי הפנים בהתאם להרגשת האדם או למצב רוחו; אמונות ההבעה של רגשות ומצבים על ידי העניות של שרירי הפנים.

נספר לתלמידים כי היום נחבר את שתי המילים פנטומימיה ומימיקה ונציג הצגה משותפת ב"פנטומימיקה".

המובילים ידגומו לתלמידים סיפור קצר ויצגו אותו רק בתנועות הגוף והבעות פנים לדוגמה:

אני משקה את הפרחים
אני חופף ראש
אני מלטף כלב
אני מרים משקולות

נזמין את התלמידים המעוניינים להשתתף לפי התור, להציג את הסיפור / דמות שלהם ושאר התלמידים ינסו לנחש.

ניתן להשמיע ברקע בשקט את [מוסיקת הרקע לפעילות](#).

הציעו ואפשרו לתלמידים להציג גם בזוגות.

בתום הפעילות נספר לתלמידים על השחקנים המשחקים בהצגות, כיצד בעזרת הגוף שלהם והמימיקה שלהם הם יכולים "לשחק" מישהו אחר. לעיתים נעזרים השחקנים באיפור, תלבושות, פאות ואביזרים שונים ואת זה נכיר בהמשך החודש.

נבקש מהתלמידים שרוצים להציג בפני החברים דמות אחרת. לשחק ב"כאילו"

לדוגמה:

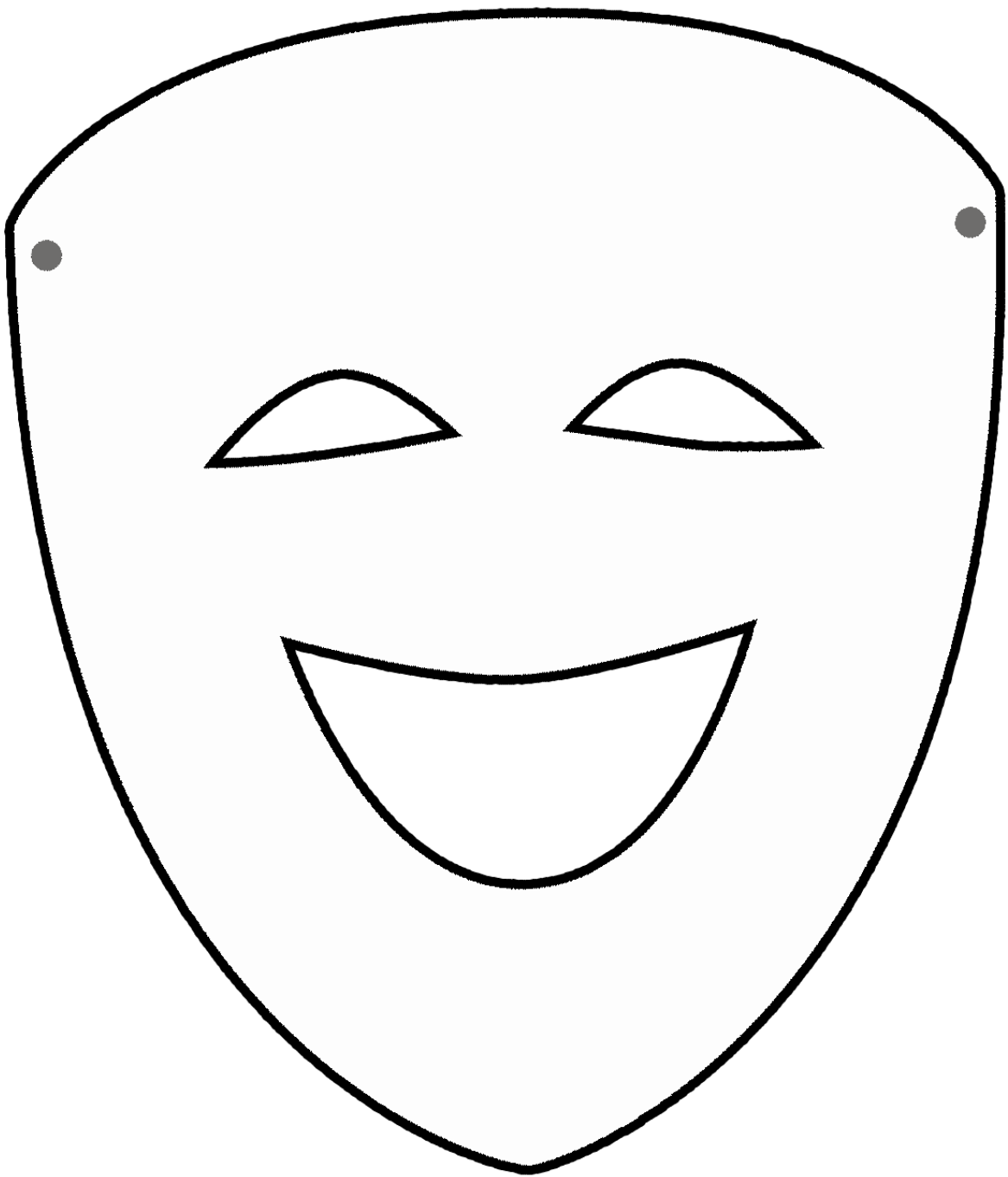
סבא, מכשפה, טבח וכדומה.

נסיים את המפגש כשאנו מציגים בפני התלמידים את שתי המסכות ונספר להם כי מסכות אלה הן הסמל של התיאטרון. המסכה השמחה והצוחקת היא הסמל של כל ההצגות המצחיקות וההצגות אלה נקראות: **קומדיה**.

נחליף ונציג את המסכה העצובה ונספר לתלמידים כי מסכה זו היא הסמל של ההצגות העצובות והרציניות ולהצגות אלה נקרא: **דרמה**.

פעילות סיום - צוחק או בוכה

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למוסיקת רקע לפעילות

מסכות קנויות אחת צוחקת ואחת בוכה /

מסכות קומדיה ודרמה גזרות ומנויילנות עם גומי לקשירה.

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי במשחק היום נשלב פנטומימה עם מסכה.
כשאנו חובשים מסכה על הפנים לא רואים את הבעות הפנים שלנו
ובעזרת המסכה אנו יכולים להפוך לדמות אחרת.
אך כשאנו חובשים מסכה על הפנים עלינו להתאים את תנועות הגוף להבעה שעל המסכה.
המובילים יעמדו מול התלמידים ויזמינו בכל פעם זוג תלמידים שיעמדו משני הצדדים שלהם,
המובילים "יערבבו" את המסכות מאחורי הגב יספרו עד שלוש, יוציאו את המסכות
ויתנו לכל תלמיד את המסכה שיצאה לו.
נשמיע את המוסיקה ברקע והתלמידים יתבקשו להתאים את תנועות הגוף שלהם למסכה.
אם קיבלו את המסכה הצוחקת – יזיזו את הגוף בצורה שמחה, ירקדו, יקפצו וכדומה
אם יקבלו את המסכה העצובה – יזיזו את הגוף בצורה איטית ועצובה.
משיכת כתפיים, כתפיים שפופות, תנועות של בכי וכדומה.
נזמין את התלמידים שמעוניינים להציג עם המסכות לפי התור.

פעילות פתיחה - איפה אני

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למוסיקה בקצב הליכה

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים להסתובב במרחב. נפתח את היום בחימום נשמיע את [המוסיקה](#) ותוך כדי שהתלמידים מסתובבים, המובילים יאמרו שמות של חלקי גוף שונים והתלמידים יצטרכו לגעת בחלקים אלה תוך כדי הליכה, כשהמוסיקה נעצרת התלמידים יעמדו כפסלים ויצטרכו תוך כדי העמידה לגעת באותו חלק בפסל אחר.

לאחר החימום נסביר לתלמידים כי מעתה הם הולכים במקומות שונים ועליהם להתנהג/ להציג בהתאם.

לדוגמה:

תוך כדי הליכה המובילים יאמרו שמות של מקומות: שדה קוצים, שלולית מים, חול לוחט, לבה רותחת, בוך טובעני, שלג, סערת ברקים ורעמים, ים שבו המים מגיעים עד הברכיים, שדה של עננים, שדה של פרחים, שדה של דבק, שדה של ממתקים וכדו'.

פעילות העשרה חינוכית - משיר סיפור למחזה

הכבש השישה עשר - יצירות מוסיקליות על זמניות של יהונתן גפן ויוני רכטר

מידע למובילים:

הכבש השישה עשר הוא ספר שירי ילדים של יהונתן גפן אשר ראה אור בשנת 1978 בעקבותיו יצא גם תקליט ילדים מצליח מאוד עם לחנים של יוני רכטר ולאחר מכן עלו מופע והצגת ילדים. התקליט נבחר כמה פעמים לרשימת האלבומים הישראליים הטובים ביותר בכל הזמנים.

עזרים:

מחשב / רמקולים

[קישור לשיר "איך שיר נולד"](#)

[קישור לשיר "אני אוהב שוקולד"](#)

[קישור לשיר "גן סגור"](#)

[קישור לשיר "כשנסענו העירה לבקר את דוד אפריים"](#)

[קישור לשיר "ברקים ורעמים"](#)

[קישור לשיר "יוסי יוסי"](#)

מהלך הפעילות:

נשאל את התלמידים מי מכיר את הספר "הכבש השישה עשר"?
לחלק מן התלמידים השם בוודאי יהיה מוכר.
נשאל את התלמידים האם הם זוכרים על מה מסופר בספר הזה?
נספר כי את הספר הזה כתב הסופר והמשורר יהונתן גפן ובספר יש אוסף נפלא של שירים שכולם מספרים סיפור.
הנה דוגמה להצגה שנכתבה בעקבות השירים. בדרך כלל זה הפוך...
קודם כותבים את סיפור ההצגה ורק אחר כך כותבים את השירים.

המובילים יבחרו מס' שירים מתוך האלבום "הכבש השישה עשר"
השמיעו בכל פעם שיר אחד – נקשיב לשיר עם התלמידים ונשוחח איתם על מה מסופר בשיר ולאחר מכן נזמין 3 - 4 תלמידים להציג את השיר בהצגה בכל דרך בה יבחרו.
בשיר, בדו שיח, בתנועה, בריקוד, בפנטומימה וכדו'.

[לרשותכם קישור לכל השירים של האלבום "הכבש השישה עשר" לבחירות נוספות](#)

פעילות סיום - חידון מוסיקלי

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למחרוזת שירים מוסיקלית מתוך הכבש השישה עשר.

מהלך הפעילות:

מצורפת מחרוזת מוסיקלית נפלאה של שירי "הכבש השישה עשר" נערוך חידון מוסיקלי בין התלמידים – מי שמצליח להצטרף לשיר ו/או לגלות מה הוא השיר המתנגן זוכה בנקודה. ניתן להכין פרסים קטנים למצטיינים.

פעילות פתיחה - מעגל הכוח שלי

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לעמוד במעגל. המובילים יחזיקו ביד כדור דימוני ויספרו לתלמידים כי בכדור הזה יש כוח, יש אנרגיה טובה. אנו עומדים להתמסר עם הכדור הדימוני ולהעביר את האנרגיה הטובה לכולם. נדגיש בפני התלמידים כי חשוב שנשים לב שכל החברים מקבלים את כדור הכוח. המובילים יספרו לתלמידים על הכדור כמה פרטים חשובים – הוא כבד, הוא חם והוא מאד שביר. כשאנו מקבלים את הכדור נראה את התחושות הללו על הגוף והפנים שלנו. המובילים ימסרו לתלמיד הראשון ויתחילו את סבב האנרגיות הטובות. הדגימו לתלמידים למסור את הכדור עם חיוך, על הפנים ובלב.

פעילות העשרה חינוכית - "הקוסם מארץ עוץ"

מאת: ליימן פרנק באום   איורים: ויליאם דנסלו

הכנה מראש:

הדפסת המסכות המצורפות, רצוי לניילן על מנת לאפשר שימוש חוזר ושתהיינה יותר עמידות ולחבר גומי בצדדים.

מידע למובילים:

לסיפור "הקוסם מארץ עוץ" יצאו הרבה גרסאות שונות ובהוצאות שונות בחרו את הספר שמתאים לגילאי הגן ושיש בו תמונות.

תקציר הסיפור:

דורותי גרה בעיר קנזס, עם הדוד הנרי האיכר ועם הדודה אמ, אשת האיכר כך מתחיל הסיפור המפורסם, שראה אור בשנת 1900. זהו מסע הרפתקאות מופלא לארץ עוץ, שערכו דורותי התלמידה שפגשה בדרכה עם הכלב טוטו, דחליל שמחפש שכל, איש פח שמבקש לב ואריה שזקוק לאומץ.

עזרים:

מחשב / רמקולים
הסיפור הקוסם מארץ עוץ
מסכות עיניים מודפסות וגזרות עם גומי קשור בצדדים
(יש להכין מראש) רצוי על בריסטול יותר קשיח או לניילן.

מהלך הפעילות:

חלק ראשון:

נספר לתלמידים על הסיפור הייחודי הזה שנכתב ע"י ליימן פרנק באום, סופר אמריקאי. הסיפור הזה בשונה מסיפורים רגילים נכתב ישר כסרט ולא כספר ורק לאחר מכן נכתב כמחזה שהוצג על הבמות ברחבי העולם וכספרים שיצאו בשפות רבות.

נשאל את התלמידים האם שם הסיפור נשמע להם מוכר?
האם הם קראו פעם את הסיפור הזה?
האם זה נשמע כמו סיפור אמיתי או סיפור דימיוני?

המובילים יקריאו את הסיפור לתלמידים.
יש הרבה דמויות שונות ומשונות בסיפור "הקוסם מארץ עוץ" אז תוכלו
להשתמש בקולות שונים לכל אחת מהדמויות כאשר אתם מקריאים את הסיפור
ולתת יותר חיים לדמויות.

חלק שני:

לאחר שהתלמידים הקשיבו לסיפור נקיים שיח על אופיין של הדמויות.
נשאל את התלמידים איזה דמויות הופיעו בסיפור?
מה בעצם רוצה המספר לספר לנו דרך הדמויות?
האם האריה הוא באמת פחדן? האם באמת לדחליל אין שכל? האם לאיש הפח באמת אין רגשות
והוא זקוק ללב?
והשאלה הגדולה מכולן – האם הקוסם הזה באמת קיים?
נקשיב לתשובותיהם של התלמידים ונביל למסקנה:
בעצם בכל אחד מאיתנו מסתתרים דחליל, אריה, איש פח ואפילו דורותי
כל אחד מאיתנו חושש לפעמים מכל מיני דברים
וכל אחד מאתנו מחפש את ה"קוסם" שלו, זה שיגשים לו את כל המשאלות ויפתור לו את כל הבעיות
אך כולנו יודעים שאין באמת קוסם שכזה, בדיוק כמו בסיפור
אנחנו לא צריכים קוסם. אנחנו הקוסמים בעצמנו.
גם כל החברים שבסיפור – דורותי, האריה, איש הפח והדחליל, הם גם לא היו זקוקים לשום קוסם
הם גילו שהקוסם לא באמת קיים רק בסוף המסע, אבל הם בכלל לא היו צריכים שום קוסם
הדרך שעברו ביחד עזרה להם להגיע לבד למסקנה כי "הקסם" והיכולת נמצאים בכל אחד ואחת
מאיתנו.

לדחליל היה שכל מבריק, האריה היה אמיץ, לאיש הפח היה לב אוהב
ודורותי יכלה לחזור הביתה מהרגע הראשון שהגיעה אל ארץ עוץ

המסר הנפלא של הסיפור – "האמינו בעצמכם ותאהבו את מי שאתם ואת המקום שאתם גרים בו"

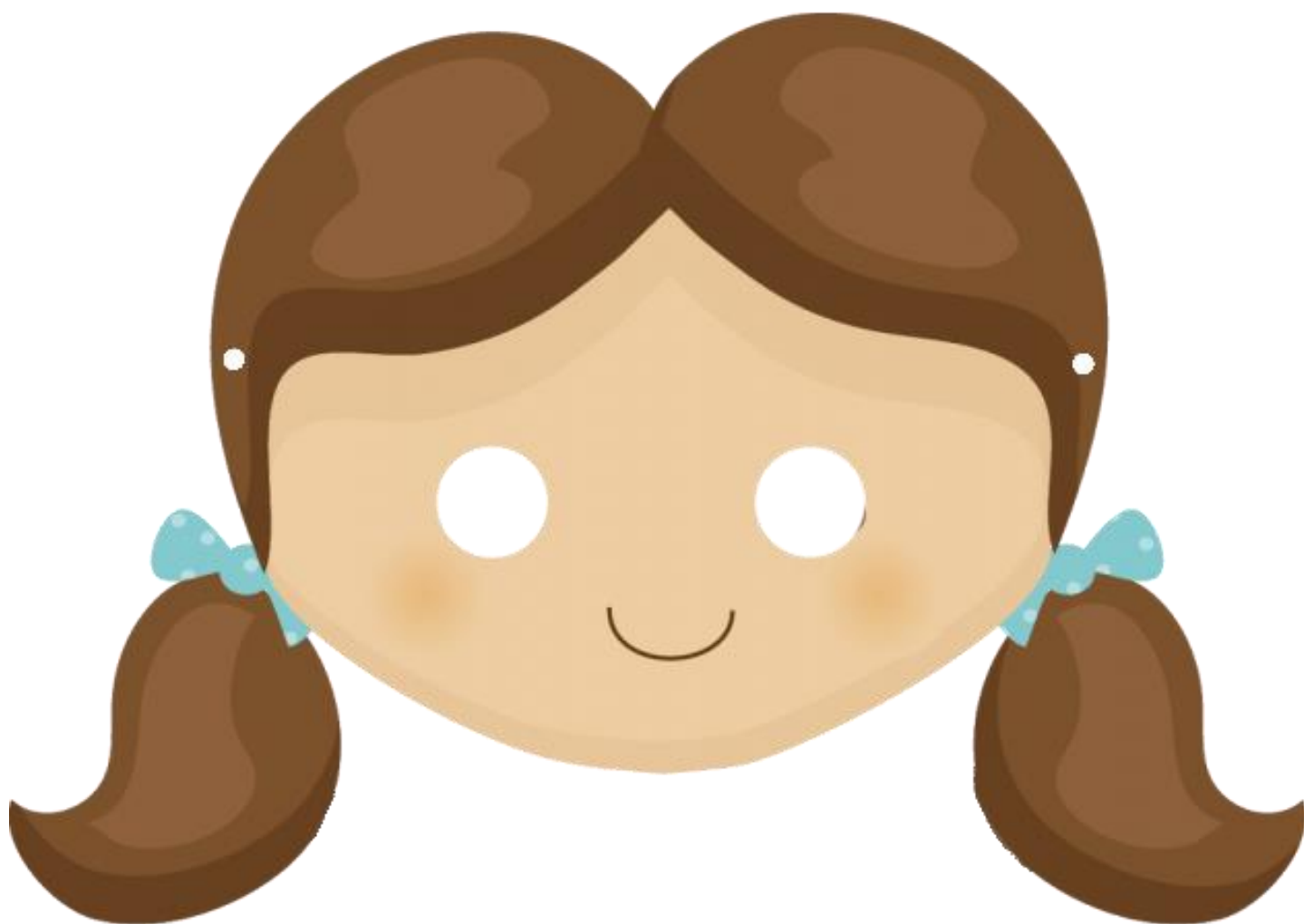
המובילים יזמינו בכל פעם ארבעה תלמידים יחלקו להם את המסכות של הדמויות
ויבקשו מהם להציג קטע מתוך הסיפור.

דורותי פוגשת את איש הפח.
דורותי ואיש הפח פוגשים את הדחליל.
דורותי, איש הפח והדחליל פוגשים את האריה.
ארבעת החברים צועדים אל ארמון הקוסם ומספרים מה יבקשו ממנו.

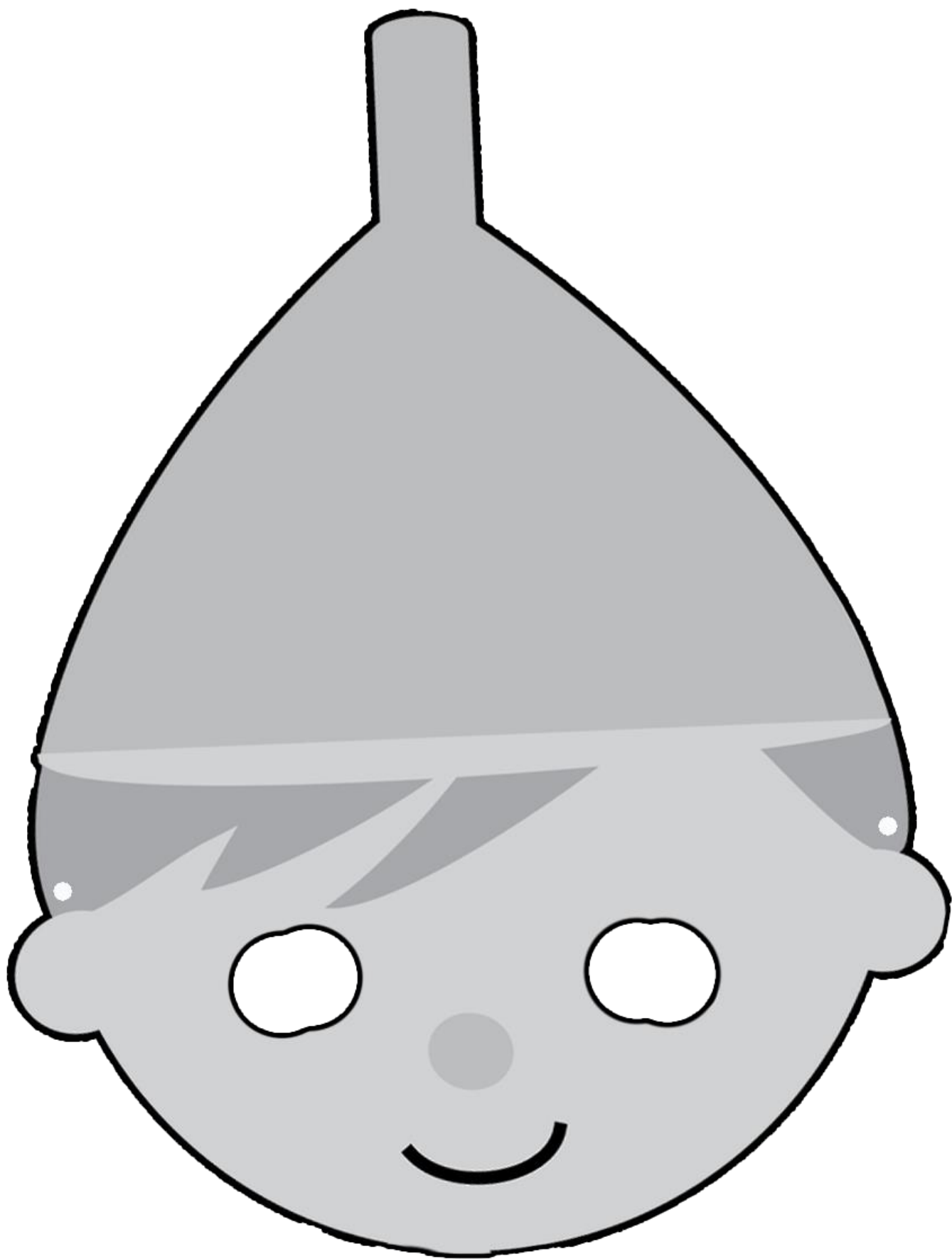
ניתן לתלמידים יד חופשית אם ירצו להציג קטע אחר שהשפיע עליהם בסיפור.

פעילות סיום - להיות קוסם

מידע למובילים:

לסיום היום נלמד את התלמידים על אומנות הקסמים. נשאל אותם האם יש קוסמים אמיתיים בעולם? ומה משמעות הדבר? האם הם באמת בעלי כח קסם או אולי זה רק תעלול? מומלץ ללמובילים לצפות בסרטון הדרכה מראש. לסיום היום נהפוך כולנו לקוסמים ונלמד קסם נפלא כיצד להעלים מטבע.

עזרים:

מטבעות של 10 אג' כמספר התלמידים
מחשב / רמקולים

קישור לסרטון הדרכה כיצד לבצע את קסם המטבע הנעלם לצפייה למובילים

מהלך הפעילות:

המובילים מוזמנים לצפות בסרטון ההדרכה של הקסם וללמד את התלמידים. נאפשר לתלמידים להתחלק לזוגות ולהתאמן על ביצוע הקסם על מנת שיוכלו לבצע אותו בהצלחה בבית מול בני המשפחה.

פעילות פתיחה - צ'ארלי צ'אפלין

מידע למובילים:

צ'ארלס ספנסר (צ'ארלי) צ'פלין היה שחקן קומי, במאי קולנוע ומלחין אנגלי, שזכה להצלחה רבה בעידן הסרט האילם. צ'פלין הפך לסמל, בין היתר בזכות דמות "הנווד" שאותה היה מגלם בסרטיו. נחשב לאחת מהדמויות החשובות והמשפיעות ביותר בהיסטוריה של תעשיית הקולנוע.

התנועות הייחודיות שלו והמהירות שבה הוקרנו הסרטים בעידן הסרט האילם גרמו לצ'ארלי צ'אפלין להתנועע כמו בובה על חוטים.

לפתיחת היום בו נעסוק בבובות המריונטה נצפה בסרטון קצר על בובת מריונטה ייחודית בדמותו של צ'ארלי צ'אפלין.

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לסרטון על צ'ארלי צ'אפלין

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים בכמה מילים על צ'ארלי צ'אפלין. נראה להם תמונה שלו ונספר כי היום נלמד על בובת תיאטרון מיוחדת במינה ונקרין להם את הסרטון הקצר.

פעילות העשרה חינוכית-תיאטרון בובות מריונטה

מידע למובילים:

מריונטה או בובה על חוט היא בובה המופעלת באמצעות חוטים הקשורים לידיה ורגליה של הבובה ולראשה. המריונטה משמשת הן למשחק והן בהצגות תיאטרון בובות. בעת הפעלת המריונטה בתיאטרון, המריונטה גלויה לצופה בעוד שהמפעיל מוסתר מאחורי מסך, או לובש בגדים שחורים על מנת שלא להיראות לצופה.

הפעילות היום נחלקת לשני חלקים. בחלק הראשון נלמד את התלמידים על בובת המריונטה ובחלק השני נכין בובת מריונטה בעצמנו. הפעלת בובת מריונטה מפתחת קורדינציה וקשר עין יד.

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר "בובה על חוטים"

מילים: הגר אורן לחן: עוזי אסנר

בובת מריונטה כלשהי – קנויה או שהכנתם בעצמכם

עזרים להכנת בובת המריונטה:

כדורי קלקר כמספר התלמידים מעט יותר גדולים מכדור פינג פונג חתיכות בד מרובעות כמספר התלמידים (50 ס"מ על 50 ס"מ) עיתונים

מנקי מקטרות כמספר התלמידים

חוטי רקמה או חוט דייג

מקלות רופא כפול ממספר התלמידים (שניים לכל ילד)

מחורר

דבק דו צדדי

עיניים זזות גדולות

דבק פלסטי

טושים

מהלך הפעילות:

נשאל את התלמידים מי מכיר בובות מעולם התיאטרון? בובות שעושים איתן הצגות? (בובות כף יד, בובות ענק, בובות אצבע, בובות מריונטה) בקשו מהתלמידים שמעוניינים להסביר מהי בובת מריונטה ומה מייחד אותה משאר סוגי הבובות.

נשמיע לתלמידים את השיר "בובה על חוטים"

ונשאל את התלמידים על מה רוגזת הבובה? מה לא נעים לה?
האם אנו יכולים לתת לה פתרון?
(הבובה כועסת שכולם מחליטים על התנועות שלה והיא רוצה להחליט בעצמה)
האם גם אנחנו מרגישים כך לפעמים?

נדגים לתלמידים בעזרת בובת המריונטה שלנו כיצד מניעים את גופה של הבובה
ונזמין תלמידים שמעוניינים להתנסות. ניתן להשמיע ברקע את השיר.

חלק שני:

נזמין את התלמידים לשולחנות היצירה.
נניח על השולחנות את חומרי היצירה ונדגים לתלמידים את סדר הפעולות.
אנו נכין היום בובת מריונטה בדמות בעל חיים. כל תלמיד יבחר את בעל החיים
ויעצב את הבובה בדמות שבחר.

כל תלמיד יניח על השולחן את פיסת הבד ויקפל אותה לשניים. בעזרת מספרים יגזרו התלמידים 5
רצועות לא עד סוף הבד, לאחר מכן כל תלמיד יקח דפי עיתון ויקמט את הדפים ויהפוך אותם לצורת
כדור מעט יותר גדול מכדור טניס.
נעטוף את הכדור בפיסת הבד ונקשור בעזרת מנקה מקטרות.
בעזרת מחורר יחוררו התלמידים חור קטן בקצה של כל רגל של התמוננית.
לכל רגל יקשרו התלמידים חוט אחד.
יניחו בצד ויקחו שני מקלות רופא וידביקו אותם אחד לשני בצורת פלוס + בעזרת דבק דו צדדי.
את הקצה השני של החוטים יקשרו התלמידים למקלות.

עתה, נכין את פניה של הדמות שבחרנו.
הנחו את התלמידים לחתוך כל כדור קלקר לשני חצאים.
התלמידים ידביקו את שני החצאים כעיניים על הבובה ועל כל חצי ידביקו עין.
בעזרת הטושים נצייר את הפה והאף של בעל החיים והנה בובת המריונטה שלנו מוכנה.

הזכירו לתלמידים לרשום את שמם על בובת המריונטה שלהם
ושימרו את היצירות לתערוכת היצירות של "תיאטרון הצהרון"

פעילות סיום - נשחק בבובות מריונטה

עזרים:

חוטים / סרטים – 2 סרטים באורך 60 ס"מ לכל תלמיד

מחשב / רמקולים

קישור לשיר "מריונטה"

מילים ולחן: יעל גזית שקד

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים להתחלק לזוגות. התלמידים יקשרו את הסרטים לפרקי הידיים בקצה אחד.

לכל זוג תלמידים יהיה כסא אחד. התלמיד שיהיה תורו לשחק את בובת המריונטה

ישב על הכסא ללא תנועה, התלמיד שיהיה המפעיל יעמוד מאחורי הכסא

ויאחז בידיו את הקצה השני של החוטים.

נשמיע את השיר "מריונטה" ולקצב השיר יפעילו התלמידים

את "בובות המריונטה" שלהם,

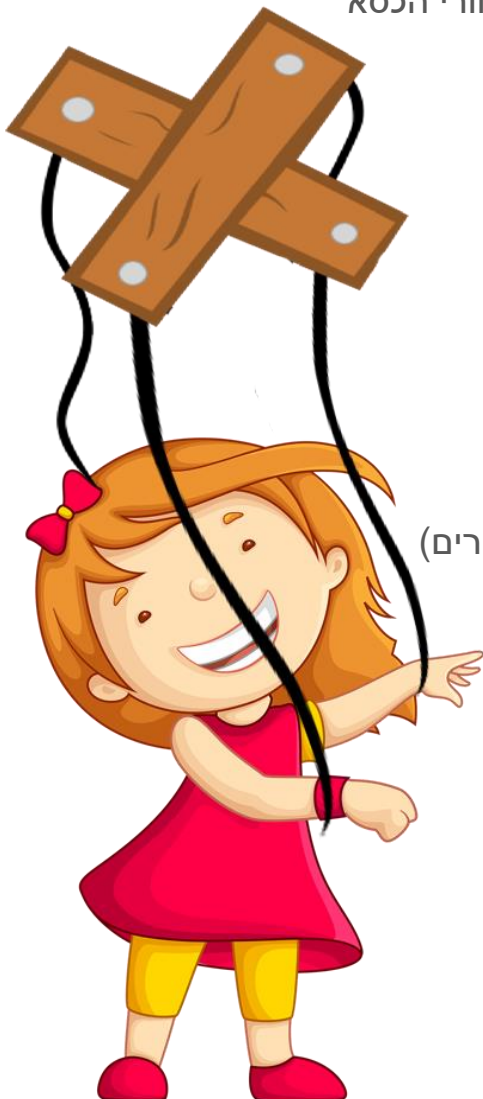
כאשר התלמידים היושבים משתפים פעולה

ומניעים את ידיהם בהתאם לתנועות המפעיל.

המובילים מוזמנים לקחת תלמיד אחד ולהדגים.

נתחלף בין בני הזוג ונגנן שוב את השיר.

ניתן לצלם את התלמידים למזכרת ולשלוח להורים. (באישור הורים)

שבוע שני

תפקידים בתיאטרון

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
תלבושות שובבות	המראה שלי ואני	נחשו מה חסר	בעלי חיים בתיאטרון	הצגה של יוגלה	מפגש פתיחה

ארוחת צוהריים

מעצבי התלבושות	יופי של תפאורה	המחזמר	השחקנים	כותבי המחזות	פעילות העשרה חינוכית
לימבו קצב	הטיול הדימוני	חרוזים מתגלגלים	בלי להתבלבל	הופלה קליק	מפגש סיום

פעילות פתיחה- הצגה של יוגלה

עזרים:

מחשב / רמקולים

פתיח יוגלה

קלפי יוגלה

מוסיקת רקע נעימה לפעילות

מהלך הפעילות:

נשמיע את נעימת הפתיחה של יוגלה
נזמין את התלמידים לשבת על הארץ ליד הכסאות שלהם,
התלמידים יניחו את שתי הידיים משולבות
על מושב הכסא ויניחו את הראש על הידיים.

מפגש "יוגלה" יפתח בתרגיל "שלוש, שתיים, אחת..." (משך הפתיח 3 דק')
הנחו את התלמידים לבצע את התנועות כאשר אתם משתמשים בקול רך ושקט.

שלוש - התלמידים ינשמו בזמנם החופשי 3 נשימות איטיות ועמוקות מאד,
כאשר אחרי כל שאיפת (הכנסת) אוויר דרך האף, נעצור את הנשימה
ונספור בלב עד שלוש ואז אט אט נוציא את האוויר.

"שתיים" - עדיין עם עיניים עצומות התלמידים יקחו נשימה עמוקה וימתחו את שתי הידיים
למעלה לציד האוזניים ויספרו לאט עד שתיים, יורידו את הידיים באיטיות ויקחו שתי
נשימות עמוקות.

"אחת" - ניקח נשימה עמוקה נושיט את שתי הידיים ו"נחבק" את עצמנו חיבוק חזק
כאשר הגוף מעט מתקפל מטה.

כעת נזמין את התלמידים לשבת במעגל על הארץ
נחלק את התלמידים לכמה קבוצות קטנות נשמיע את המוסיקה לפעילות
ונבקש מכל תלמיד בתורו להציג משהו שהמנגינה מזכירה לו. (מנגינות מתוך סרטי ילדים)

יוגלה יסתיים בישיבה מזרחית על הארץ,
גב זקוף, עיניים עצומות וחמש נשימות עמוקות.

פעילות העשרה חינוכית - כותבי המחזות

הכנה מראש:

הדפסת דפי A3 במת התיאטרון שלנו

עזרים:

דפי ציור (אם יש אפשרות רצוי דפי A3)
צבעי פנדה

דפים מודפסים כמספר התלמידים – "במת התיאטרון שלנו"

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי השבוע נכיר את כל האנשים שמשתפים פעולה כדי להכין הצגה, האנשים שעובדים בתיאטרון.

נבקש מהתלמידים לנסות ולומר לנו מי הם חושבים שעובד בתיאטרון ונציג בפניהם את השאלות:

מי כותב את סיפור ההצגה? נשוחח עם התלמידים על המילים מחזה והצגה – המילה מחזה נגזרת מהמילה לחזות, להסתכל.

והמילה הצגה מתארת שמציגים משהו בפני אחרים, מה מציגים? ובהמשך נשוחח גם על מי מציג את ההצגה.

המחזאי - אדם העוסק בכתיבת מחזה. יצירותיו מיועדות בדרך כלל להצגה בפני קהל בידי שחקנים.

מי מציג את ההצגה?

השחקנים - שחקן הוא אדם שמשחק או מציג תפקיד בהפקה אמנותית. בדרך כלל המונח מתייחס לאדם המופיע בסרט קולנוע, בתיאטרון, או בטלוויזיה, ולעיתים מתייחס גם להופעות רחוב. בנוסף לביצוע תפקידים דרמטיים או קומיים, שחקן יכול גם לשיר או לרקוד, או לתרום את קולו להפקת תסכית רדיו, לאופרה או לסרט אנימציה. המובילים יכולים לתת לתלמידים דוגמות מתוך הצגות שהם הציגו והשתתפו בהם בצהרון.

מי מכין את השחקנים להצגה?

הבמאי - במאי תיאטרון הוא הדמות המרכזית בתחום העשייה התיאטרונית. הוא אמור לראות תמונה כוללת, לנתח ולפרש מחזה, לתזמר העלילה של מחזה ולהבטיח את איכות ושלמות המוצר התיאטרוני, על ידי איחוד המאמצים, האמצעים, והכלים השונים של ההפקה. הבמאי עובד עם המפיק, המחזאי ויתר בעלי התפקידים בהפקה, לרבות השחקנים. הבמאי משמש למעשה מנהל אמנותי של ההפקה, והוא מנצח על כלל פעילויות ההפקה - תחקיר, משחק, עיצוב במה, עיצוב תלבושות, עיצוב תאורה, עבודת במה, עיצוב סאונד וכל התכנים הפילוסופיים והאמנותיים.

מי מקשט את הבמה? מי מכין את התפאורה?

התפאורנים – תפאורה היא כלל המרכיבים המשמשים לעיצוב חלל ההתרחשות בהצגת תיאטרון - איורים, מבנים ואביזרים בשולי הבמה ועליה. התפאורה יכולה להכיל כל מערך עיצוב, מאביזר בודד על הבמה כגון כיסא או סולם (בדרך כללי בהצגות תיאטרון מודרני) ועד מערכות מתחלפות של חדרים ונופים (בדרך כלל בהצגות אופרה). כמו כן התפאורה משמשת מקום מסתור לשחקנים כאשר אינם על הבמה וכלי ליצירת הפתעות לקהל כגון הגחת שחקנים ממקומות בלתי צפויים. אמנות יצירת התפאורה, כמו גם התלבושות ואמצעים נוספים, נקראת עיצוב במה.

מי מאיר את הבמה? מי מכין את התאורה?

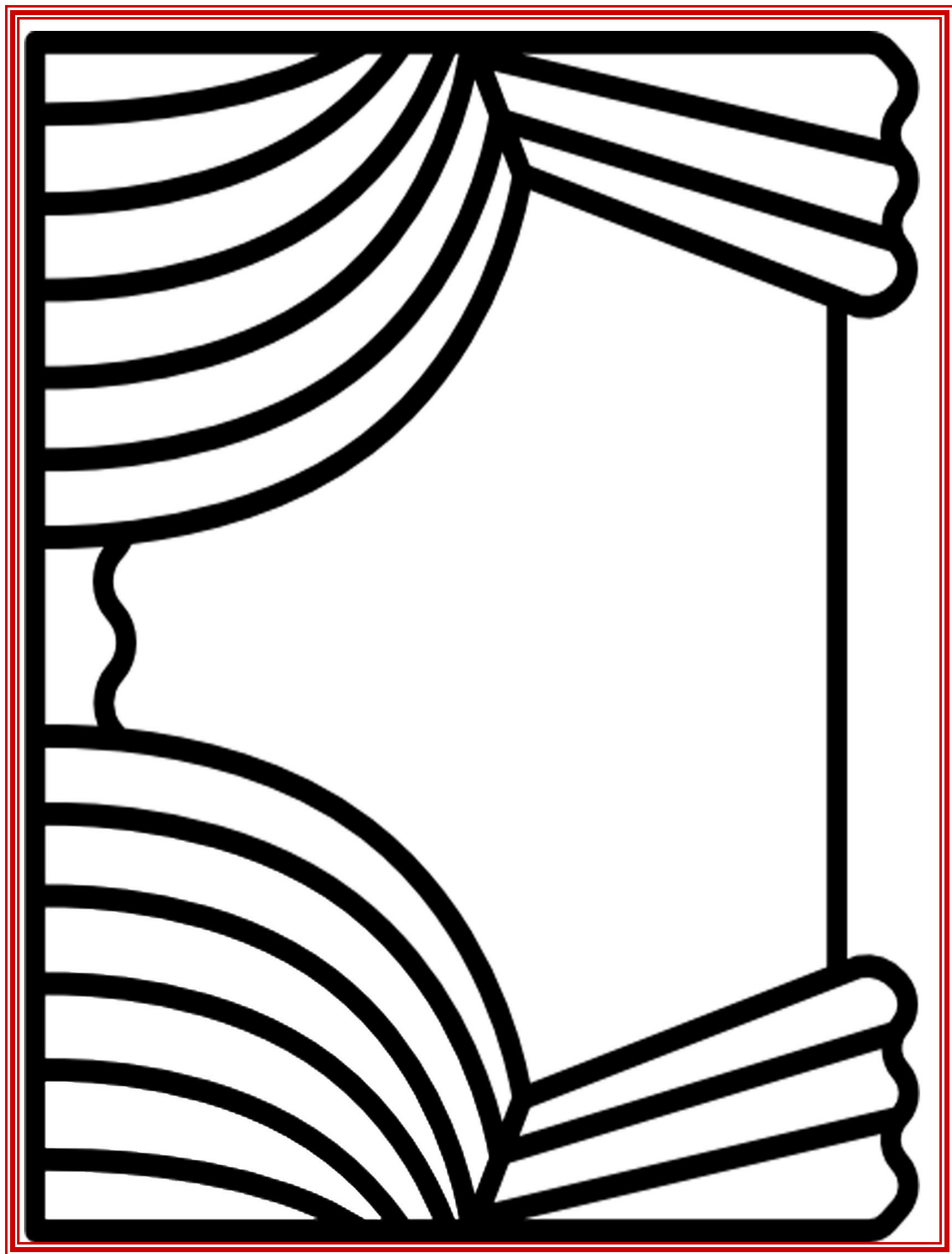
התאורנים – תאורה היא שימוש באור כדי להשיג אפקט מעשי או אסתטי. התאורנים מאירים את הבמה באורות המתאימים למה שמתרחש על הבמה בעזרת פנסים מסוגים שונים וצבעי תאורה שונים.

נספר לתלמידים כי השבוע לאחר שנכיר את בעלי התפקידים בתיאטרון , נבחר איזה תפקיד מתאים עבורנו ונכין יופי של הצגה.

נחלק לתלמידים את דפי "במת התיאטרון שלנו ונזמין אותם לצבוע ולהכין את וילונות התיאטרון. ניתן להשתמש בצבעי פנדה ולצבוע את הוילונות התיאטרון האדומים בשיטת המריחה.

נשוחח עם הילדים על התפקידים בתיאטרון ונשאל איזה מן התפקידים הם היו בוחרים. נרשום את בחירותיהם. נזכיר לתלמידים לרשום את שמם בגב היצירה ונשמור את היצירות לתערוכה.

פעילות סיום - הופלה קליק

מהלך הפעילות:

משחק מרתק בו התלמידים צריכים להיות קשובים וערניים על מנת להצליח.

נזמין את התלמידים לעמוד / לשבת במעגל.

על התלמידים לנסות ליצור עם כמה שיותר תלמידים קשר עין.

ברגע שנוצר "קליק" בין שני תלמידים עליהם להחליף במקומות.

בכל פעם רק זוג אחד יכול להחליף מקום.

משחק מעודד לריכוז, סבלנות וכיבוד האחר.

פעילות פתיחה- בעלי חיים בתיאטרון

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי בהצגות השונות כאשר חלק מן הדמויות בהצגה הם בעלי חיים, ישחקו את התפקיד שלהם השחקנים.

חוץ מאיפור ותלבושות שעוזרים לשחקן להציג את תפקידו כבעל חיים

הוא נעזר בכשרון המשחק, המימיקה ותנועות הגוף על מנת

לתת את התחושה כאילו הוא אכן בעל החיים.

נפתח את הפעילות על ידי שיתוף התלמידים בקריאת השמות .

המובילים יקראו בקול את שמות התלמידים (רצוי לא לפי סדר הרשימה)

כל תלמיד שקראו בשמו יקום ויציג בתנועות גוף,

מימיקה וצלילים של בעל חיים מסויים.

פעילות העשרה חינוכית - "השחקנים"

עם הסיפור המוסיקלי: "פטר והזאב" מאת סרגיי פרוקופיב

הכנה מראש – אביזרים לשחקנים כמפורט בעזרים.
מומלץ למובילים להקשיב לסיפור לפני העברת הפעילות.
ניתן להכין את האביזרים מול התלמידים ולקבל מהם הצעות כיצד לדעתם כדאי להכין את האביזרים.

מידע למובילים:

הצגות יכולות להכתב בעקבות יצירות שונות.
למשל ספר שהפכו אותו להצגה. לדוגמה: "שלגיה ושבעת הגמדים".
סרט שהפכו אותו להצגה. לדוגמה: "לשבור את הקרח", "ספר הג'ונגל"
או יצירה מוסיקלית שנכתבה בעצם לכלי נגינה והפכו אותה להצגה.
לדוגמה: "אגם הברבורים" או "פטר והזאב".

היצירה המוסיקלית "פטר והזאב" נכתבה ע"י סרגיי פרוקופיב, מלחין רוסי בשנת 1936 (לפני 85 שנים) עפ"י אגדת עם.
הוא כתב את הסיפור כיצירה מוסיקלית, כאשר כל דמות בסיפור מיוצגת ע"י כלי נגינה.
היום נאזין ליצירה המוסיקלית ונציג תוך כדי האזנה את הסיפור.
המובילים ינחו את התלמידים במהלך ההצגה על פי הסיפור המסופר.

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לסיפור המוסיקלי פטר והזאב

אביזרים לשחקנים:

הציפור - כתר בריסטול עם נוצות

הברווז - מטפחת משחק צהובה

החתול - קשת אוזני חתול (ניתן להכין לבד מסרט לשיער ושתי אוזניים גזרות מלבד שחור)

סבא - כובע קסקט

הזאב - קשת אוזניים חומות

פטר - כובע טמבל ושלייקס

הציידים - סרטי קרפ חומים קשורים על המצח (ניתן לבחור יותר משני ציידים על מנת לשתף יותר תלמידים)

*על מנת לשתף יותר תלמידים ניתן להוסיף אביזרים שונים לבעלי חיים ולצרף אותם לסיפור.

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונציג בפניהם את הדמויות המשתתפות ביצירה המוסיקלית "פטר והזאב" נספר כי כל דמות בסיפור מיוצגת ע"י כלי נגינה שונה. נזמין תלמידים המעוניינים להשתתף בהצגה. נשאל מי מעוניין/נת להיות הציפור וניתן להם את פריט הלבוש המתאים להם והם ישובו למקומם. וכך הלאה עד שנבחר את כל המשתתפים. נספר לתלמידים כי בהמשך ההצגה נבחר דמויות נוספות.

נשמיע את **היצירה** - בכל פעם שמציגים דמות ואת כלי הנגינה שלה – הזמינו את התלמיד/ה שזהו תפקידם לעשות סיבוב במרחב להציג את עצמם בפני הקהל ולשוב למקום. הסיפור מסופר בצורה נעימה המאפשר את הזמנת הדמויות. באם יש צורך המובילים יעצרו את הסיפור לרגע וינחו את התלמידים מה להציג.

לקראת הסוף כאשר מגיעים לתהלוכת הניצחון – עיצרו את הסיפור והזמינו את חיות היער השונות (תלמידים נוספים) להצטרף לתהלוכה.

נסכם את ההצגה שלנו בשיח עם התלמידים: כיצד הרגשתם במהלך ההקשבה והצפייה בסיפור. האם הרגשתם כי הדמויות אכן התאימו לכלי הנגינה שייצגו אותם ביצירה.

לסיום הפעילות ניתן להשמיע לתלמידים את הקטעים המוסיקליים המצורפים לבקש מהם לעצום עיניים בזמן ההקשבה ולנסות לדמיין איזה סיפור מספרת היצירה.
רק לאחר שיקשיבו לכל יצירה – ספרו להם מי כתב את היצירה ומה שמה.

קישור ליצירה המוסיקלית של אנטוניו ויואלדי - חורף

קישור ליצירה המוסיקלית של אנטוניו ויואלדי - אביב

קישור ליצירה המוסיקלית של אנטוניו ויואלדי - סתיו

קישור ליצירה המוסיקלית של אנטוניו ויואלדי - קיץ

פעילות סיום - בלי להתבלבל

עזרים:

אביזרים שונים שקיימים בצהרון כגון:
5 קוביות, 5 חלקי לגו, 5 ספרים, 5 כוסות פלסטיק וכדו'.

מהלך הפעילות:

המובילים יזמינו בכל סבב חמישה תלמידים שיסתובבו במרחב עם אביזר זהה.
המובילים יאמרו 4 מילות קוד שכל אחת מהן היא סימן לעשות משהו אחר עם אותו אביזר
לדוגמה: שמיים - מניחים את האביזר על הראש,
מכונת כביסה - שוכבים על הרצפה ומניחים את האביזר על הבטן,
כושר - מקפיצים את האביזר באויר פעם אחת, וכדו'.
בתום כל סיבוב נזמין תלמידים נוספים להשתתף.

פעילות פתיחה - נחשו מה חסר

עזרים:

8 חפצים חלקים קשורים לתיאטרון
לדוגמה: תלבושת, כובע, מיקרופון משחק, כדור, כסא וכדו'.

מהלך הפעילות:

המובילים יזמינו תלמיד מתנדב שיעמוד מול שורת החפצים.
הוא יביט בהם היטב ואז יצטרך לעצום עיניים.
בזמן הזה תלמיד אחר יוציא חפץ אחד מהשורה ויסיר אותו.
המובילים יצמצמו את המרווחים בין החפצים כדי להקשות על הגילוי
ואז המתנדב יפקח עיניו, יביט בשורת החפצים ויצטרך לנחש מה חסר.

פעילות העשרה חינוכית - "המחזמר" המוסיקה בהצגות

מידע למובילים:

בשנת 1965 כתב אברהם שלונסקי מחזה לתלמידים בשם "עוץ לי גוץ לי", המבוסס על האגדה של האחים גרים. בגרסתו של שלונסקי, הפך הסיפור להומוריסטי ולא אפל ומפחיד כמו באגדה המקורית. כל המונולוגים והדיאלוגים כתובים בחרוזים וכוללים משחקי לשון מתוחכמים ומשלב גבוה של עברית, ושימוש בביטויים רבים מן המסורת תוך היפוך משמעותם, וביניהם האיסור לומר את השם המפורש. תוכן המחזה כולל הקשרים רבים לחג הפורים ופיוטיו, וכן אזכור נרחב ליסודות דקדוקיים של העברית, כמו כללי ניקוד ושמות התנועות. המחזה פותח בשורות הבאות:

כל הזכויות שמורות לתיאטרון הקאמרי

קהל נכבד, בָּרַגַע זֶה

מתחיל ספור המחזה,

זֶה הָרַגַע לְגִלּוֹת

אֶת הַנִּפְשׁוֹת הַפּוֹעֵלוֹת;

כְּלוֹמֵר, מָה שָׁמוֹ שֶׁל כָּל שַׁחֲקָן

וְלָמָּה הוּא מוֹפִיעַ כָּאֵן,

אָבֵל בְּרִמְזָ! רַק קֶרְטוֹב!

וְעַם תּוֹסֶפֶת: בֶּקֶר טוֹב!

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לשיר פתיחה "בוקר טוב" מתוך "עוץ לי גוץ לי"

מחזמר מאת אברהם שלונסקי ודובי זלצר.

במפגש היום נכיר את ההצגות הייחודיות בהן ברוב ההצגה שרים ופחות מדברים

שמן של הצגות אלה הוא: "מחזמר".

נבקש מהתלמידים להקשיב למילה (מחזמר) ולנסות לנחש מאיזה מילים היא מורכבת?

מחזה + זמר.

לתופעה הזו קוראים **הֶלָחֵם**, בשפה העברית ישנן מילים רבות שהן **הֶלָחֵם** של שתי מילים קיימות.

ההצגות נכתבות מראש כאשר הטקסט מושר ע"י השחקנים / זמרים.

בדרך כלל למחזמר נדרשים שחקנים שהם גם רקדנים וזמרים נהדרים.

אז מי בצהרון אוהב גם להציג? גם לשיר ? וגם לרקוד?

הצגות המחזמר נכתבות לעיתים תכופות גם בחרוזים.

בהרבה הצגות שאנו מכירים יש גם שירים, אך במחזות זמר כל ההצגה עם שירים.

נשאל מי מהתלמידים צפו בהצגה כלשהי, ומה הם יכולים לספר לנו עליה.

היום נכיר את השיר "בוקר טוב" שהוא גם שיר הפתיחה של המחזה "עוץ לי גוץ לי"

שכתבו אברהם שלונסקי ודובי זלצר.

נקרין / נשמיע לתלמידים את השיר "בוקר טוב" לפחות פעמיים.

נתייחס למילים לא מוכרות בשיר ונסביר אותן לתלמידים.

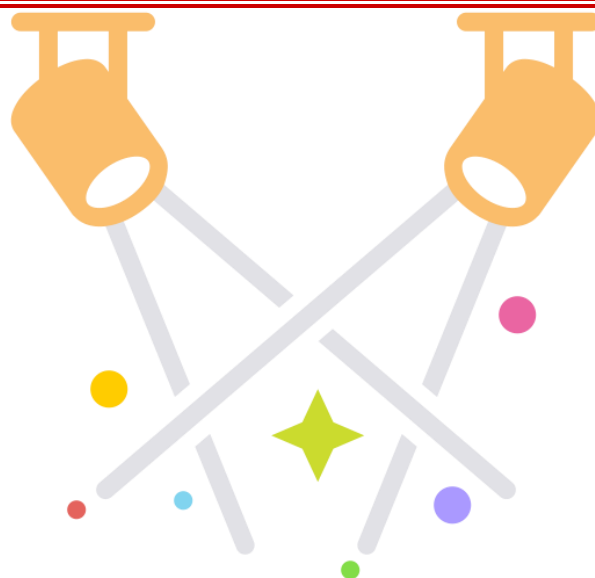
נזמין את התלמידים לנסות להצטרף לפיזמון החוזר.

נפנה את תשומת ליבם של התלמידים כי לאף אחד בארץ עוץ אין שם. כולם נקראים

בשמות תואר – המלך, בת הטוחן, הטוחן, השדון, החצרונית, החדרונית, ליצן החצר ועוד.

ניתן לשוחח עם התלמידים על הסיבה מדוע לאף אחת מהדמויות אין שם .

בְּקֵר טוֹב

מלים: אברהם שלונסקי
לחן: דבי זלצר

קהל נכבד ברגע זה
מתחיל ספור המחזה
וזה הרגע לגלות
את הנפשות הפועלות

כלומר מה שמו של כל שחקן
ולמה הוא מופיע כאן
אבל ברמז - רק קרטוב
ועם תוספת - בקר טוב

זה אלמוני הוא - בקר טוב אלמוני
בקר טוב, בקר טוב
וזה פלמוני הוא - בקר טוב פלמוני
בקר טוב, בקר טוב

כך מהחל ועד כלה
ואיך אומרים זאת: וכלי...
כי כל הטר איך ומה
את זה תראו על הבמה

אני אשר על הארמון
לכן קוראים לו "שר ארמון"
בקר טוב שר ארמון
בקר טוב, בקר טוב

אני אשר על האוצר
לכן קוראים לו "שר אוצר"
בקר טוב שר אוצר
בקר טוב, בקר טוב

אני טוחן הכפר - לכן
פשוט קוראים לו "הטוחן"
בקר טוב לטוחן
בקר טוב, בקר טוב

אני בתו... אשר לכן
פשוט קוראים לה "בת טוחן"
בקר טוב בת טוחן
בקר טוב, בקר טוב

ואנכי החדרנית
ואנכי החצרנית
בקר טוב חדרנית
בקר טוב חצרנית
בקר טוב בקר טוב

ואנכי הוא הו הי הי
ומי יודע מהו שמי?

שמו המפרש של הו הי זה
הוא - ששששששש.. סוד כמוס במחזה
בקר טוב סוד כמוס
בקר טוב בקר טוב

בקר טוב לקהל - בקר טוב
נסתלק ונשוב בקרוב

ועכשו כלי זמר וחצוצר
בשרו בואו של מלך עוץ

אני שולט בארץ עוץ
על כן קוראים לו "מלך עוץ"
בקר טוב מלך עוץ
בקר טוב, בקר טוב

בקר טוב, בקר טוב
בקר טוב, בקר טוב

פעילות סיום - חרזים מתגלגלים

מהלך הפעילות:

נשחק משחק משעשע המדגים לתלמידים כיצד משתמשים בחריזה בהצגות. לעיתים המחזאי יכתוב את כל ההצגה בחרוזים ולעיתים רק חלקים ממנה. חרזים יכולים להיות מצחיקים ומשעשעים. נזמין בכל פעם זוג תלמידים המעוניינים להשתתף.

1. התלמיד הראשון אומר מילה והשני צריך למצוא חרוז לאותה המילה וכך הם "מתמסרים" ביניהם במילים שחורזות עד שהם לא מוצאים יותר מילים. לאחר הסיבוב הראשון עירכו סיבוב נוסף עם מילים מומצאות ומצחיקות. המובילים יאמרו את המילה הראשונה והתלמידים יצטרכו להמציא מילים שמתחרזות עם אותה המילה. לדוגמה: קירצוף – שמצוף, פירצוף, ליגנוף, שימצנוף וכדומה.

2. מזמינים בכל פעם תלמיד אחר החושב על מילה אך אינו אומר אותה, אלא צריך לומר מילים אחרות המתחרזות עם המילה שחשב עליה והתלמידים צריכים לנסות ולנחש את המילה עליה חשב. התלמיד שמצליח לגלות את המילה, מוזמן להיות הבא בתור.

3. "נתמסר" במילים לפי אותיות הא' – ב' נזמין שני תלמידים והקבוצה תבחר נושא עליו הם צריכים לדבר. לדוגמה: בילוי בברכה עליהם לשוחח ביניהם כאשר התלמיד הראשון אומר משפט שמתחיל באות א'. התלמיד השני עונה לו עם משפט שמתחיל באות ב' וכך הלאה.

לדוגמה:

אני ממש רוצה ללכת לברכה

בטח יהיה כיף אם נזמין עוד חברים

גם אלון רצה לבוא, אולי נתקשר אליו?

דבר איתנו אתה אני אתקשר לרונה

פעילות פתיחה - המראה שלי ואני

עזרים:

קישור למוסיקה לפעילות

יצירה מוסיקלית של לורי אנדרסון

מהלך הפעילות:

שחקנים שמשחקים יחד בהצגה צריכים להיות קשובים לחבריהם השחקנים ו"להרגיש" אותם.

נזמין את התלמידים להתחלק לזוגות ולשבת האחד מול השני על הארץ השמיעו לתלמידים את תחילת המנגינה הדריכו אותם להקשיב היטב לקצב היצירה בקשו מהתלמידים להחליט מי מהם הוא התלמיד ומי המראה התלמיד/ה שנבחרו להיות המראה צריכים לחזור בדיוק על תנועותיו של בן הזוג המוביל.

בקשו מהתלמידים לעמוד/ לשבת אחד מול השני, השמיעו את השיר ותנו לתלמידים "להרגיש" האחד את השנייה ולתאם את תנועותיהם. הדריכו את התלמידים לנוע לקצב השיר.

אח"כ נשמיע שוב את השיר ונתחלף בתפקידים.

פעילות העשרה חינוכית - יופי של תפאורה

הכנה מראש:

נבקש מכל תלמיד להביא לצהרון קופסת נעליים (רצוי מרובעת כמו של מגפיים)

עזרים:

קופסת נעליים לכל תלמיד
ניירות קרפ בצבע חום
ניירות קרפ בצבע אדום
חוט עבה / שרוך
מספרים
פלסטלינה בכל מיני צבעים
גזרי עיתונים ציבעוניים

מהלך הפעילות:

היום נשוחח עם התלמידים על תפקידו של התפאורן – מעצב הבמה, שבהתאם לנושא ההצגה מכין את הרקע והקישוטים שעל הבמה – התפאורה.

התלמידים יבנו היום את דגם התפאורה שלהם, כאשר כל תלמיד יוכל לבחור איזו הצגה מוצגת על הבמה שלו ובהתאם לכך להכין את התפאורה.

לדוגמה:

אם אני מחליט שההצגה שלי זה ספר הג'ונגל – אז הרקע שלי צריך להיות מורכב מצמחיית ג'ונגל ובעלי חיים. אותו תלמיד יקשט את הרקע שלו עם עצים, צמחים, פרחים ובעלי חיים.

אם בחרתי שסיפור ההצגה שלי הוא על אבירים ונסיכות התפאורה שלי תהיה פנים של ארמון. נחלק לתלמידים את קופסאות הנעליים ונדגים / נסייע להם לצפות את פנים הקופסה וצידיה עם הקרפ החום.

לאחר שציפינו את הקופסה ניצור בעזרת הקרפ האדום וילון עליון ווילונות צידיים ונחבר אותם בעזרת שדכן אל הקופסה. נאסוף את הוילונות לצדדים ונקשור בעזרת החוט.

עתה ניקח את מכסה הקופסה ונגזור את השוליים המקופלים ונשאיר רק את הריבוע השטוח.
בעזרת פיסול בפלסטלינה נעטר את גב הבמה שלנו בהתאם לנושא שבחרנו.
ניתן גם לעטר את גב הבמה בעזרת גזרי עיתונים.
כשגב הבמה שלנו מוכן נכניס אותו אל הקופסה מאחורי הוילונות האדומים ונצמיד אותו
לדפנות הקופסה.
הזכירו לתלמידים לרשום את שמם בחלק האחורי של הקופסה.
התפאורה שלנו מוכנה.
נשמור את היצירה לתערוכת "תיאטרון בצהרון"

תמונות להשראה

פעילות סיום - הטיול הדמיוני

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לקטע מוסיקלי

מהלך הפעילות:

נפתח את המשחק בחימום הגוף כשהמוסיקה מתנגנת אנו הולכים במרחב – כשהמוסיקה פוסקת נעמוד כפסלים ללא תנועה. כעת נספר לתלמידים שאנו יוצאים למסע אל ארמון מסתורי ונפלא - בליווי מוזיקלי – אנחנו יוצאים לדרך!

כל תלמיד יבחר את ההליכה שהוא אוהב, וכך הוא מתקדם לעבר הארמון. בזמן ההליכה, נדריך את התלמידים שכל תלמיד יחשוב מיהו – האם הוא גמד? מלך? פייה? מפלצת? דרקון? טרול? ועוד תוך כדי הליכה נשנה את דמותנו ונלך כמו הדמות שאנו רוצים להיות בהצגה, עודדו את התלמידים לפגוש חברים נוספים בדרך אל הארמון וליצור קשר.

בסבב השני – המובילים יזמינו תלמידים שמעוניינים להציג את הדמות שלהם לא רק בתנועה אלא גם בדיבור – מי היא? מה שמה? איזו חיה היא? או איזה יצור? ניתן להזמין את התלמידים ביחידים, או קבוצות כיצד שהם בוחרים.

לסיכום הפעילות:

נשאל את התלמידים כיצד הרגישו כאשר הציגו את הדמות שלהם? על מה הם חשבו? האם הרגישו בנוח? אם הפעילות נמשכת עד שאתם נפרדים – הזמינו את התלמידים להפרד מכל החברים בדמות שהם בחרו.

פעילות פתיחה - תלבושות שובבות

עזרים:

תלבושות שונות מפינת התיאטרון
אם אין ברשותכם – ניתן להשתמש באביזרים שונים
שיכולים לשמש כאביזרים / תלבושות / כובעים להצגה.

מהלך הפעילות:

המובילים יניחו על הארץ מספר פריטי לבוש ואביזרים שונים.
נספר לתלמידים על תפקידם של מעצבי התלבושות – הם אחראים
לבחירת הלבוש המתאים לכל דמות בהצגה.

נזמין את התלמידים המעוניינים לפי התור
לבחור מתוך פריטי הלבוש והאביזרים המונחים על הארץ
ולהרכיב מהם תלבושת – כאשר הם מניחים את הפריטים על הארץ בצורה מסודרת
ובקשו מהם להסביר מדוע בחרו פריטים אלה וכיצד הם תורמים לדמות שבהצגה.

פעילות העשרה חינוכית - מעצבי התלבושות

הכנה מראש:

הדפסת הדפים כמספר התלמידים

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למוסיקת רקע לתהלכות התלבושות

דפי דמויות להלבשה מודפסים (ניתן גם לצייר לבד כמובן)
ירחונים צבעוניים (מגזינים)

מספרים

דבק סטיק

חומרי קישוט שיש בצהרון – חרוזים, פאייטים, מדבקות, מנקי מקטרות, סרטים וכדו'.
גלילי אלבד בצבעים שונים
סול, קרפים וחומרים נוספים מהם ניתן לגזור וליצור חלקי תלבושת.

מהלך הפעילות:

כל תלמיד יקבל את הדף המודפס עם הדמות ויחליט כיצד הוא מלביש אותה
ולמה הוא הופך אותה, יתכן את התלבושת, היום התלמידים הם מעצבי התלבושות.
נשתמש בגזרי עיתונים שונים ל"הלבשת הדמות"
ניתן לגזור חלקים שלמים של פרטי לבוש או להמציא לבד.
נשתמש בחומרי הקישוט השונים לייפות ולהעשיר את הדמות שבחרנו.
הזכירו לתלמידים לרשום את שמם ושימרו על היצירות לתערוכת "תיאטרון בצהרון".

כעת נאפשר לכל תלמיד להכין את התלבושת שהכין את הדגם שלה
ונסייע ברעיונות לביצוע אם יש צורך.

המובילים יגזרו לכל תלמיד מלבן באורך 1.5 מ'.
התלמידים יקפלו אותם לחצי ויגזרו את החלק האמצעי (חצי עיגול) שיאפשר את הכנסת הראש.
ועתה בעזרת אביזרי יצירה שונים ניצור את התלבושת שהכנו על הדגם הקטן.

באם יש לכם בצהרון פינת תלבושות הזמינו את התלמידים להוסיף לתלבושת שלהם פרטי לבוש
ואביזרים נוספים.

בתום היצירה נזמין את התלמידים ללבוש את התלבושות הנפלאות שיצרו.
נשמיע את המוסיקה והמובילים יכריזו על המוזמנים לתהלכה.
גבירותי ורבותי תלמידים ותלמידות בואו נזמין את גיבורי העל... וכדו'
לפי הדמויות שבחרו התלמידים.

ניתן להכין פינת צילום ולצלם את התלמידים כל אחד לבד וגם בתמונה קבוצתית
עם כל התלבושות שיצרו ולשלוח להורים למזכרת.

פעילות סיום - "לימבוקצב"

עזרים:

מחשב / רמקולים / מסך / מקרן

קישור למוסיקה קצבית

מקל מטאטא – ניתן לקשט את המקל (לצפות עם ניירות קרפ צבעוניים ולהשאיר זנבות בצדדים)

מהלך הפעילות:

פשוט לרקוד. לשחרר את הגוף, את החיוך, את המחשבות,
נזמין את התלמידים ל"רחבת הריקודים".

נשמיע את המוסיקה הקצבית ונזמין את התלמידים לרקוד במעגל
לאחר שהרגשתם שהתלמידים מעט השתחררו והם רוקדים בנינוחות
הזמינו אותם להסתדר בטור אחד אחרי השני, החזיקו לפניהם את מקל המטאטא (הלימבו)
בגובה המתניים שלכם והזמינו את התלמידים לעבור תחת מקל הלימבו.
בכל תום סיבוב שכל התלמידים עברו הנמיכו מעט את גובה המקל והקשו על המעבר.

חוקי הלימבו: לא נוגעים במקל כשעוברים תחתיו.

שבוע שלישי

הצגות תיאטרון

ייתודיות

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	
פגמ פתיחה	יוגלה ליצנים	מי מסתתר מאחורי המסכה?	מצחיקונים	חמשת החושים	לחיצות ידיים
ארוחת צוהריים					
פעילות העטרה חינוכית	קסם הקרקס	קומדיה דל ארטה	פורים פה	תיאטרון הצלליות	תיאטרון קבוקי
מפגם סיום	מכונת הליצנים	סיר הקסם	תיאטרון חפצים	איפורים לפורים	תערוכת "תיאטרון הצהרון"

פעילות פתיחה - יוגלה ליצנים

מידע למובילים:

פורים בסביבה וזו סיבה נפלאה להתחפש, להתאפר ולהשתחרר. נספר לתלמידים כי השבוע נכיר סוגי הצגות ייחודיות שונים ומיוחדים.

עזרים:

מחשב / רמקולים

פתיח יוגל'ה

קלפי יוגל'ה

קישור למוסיקה ליצנית קרקסית

ליפסטיק אדום איפור פורימי - איפור שניתן להסירו בקלות בעזרת מגבון ו/או חלב פנים
סרט דבק – איזוליר בנד

מהלך הפעילות:

נשמיע את נעימת הפתיחה של יוגל'ה וננחה את התלמידים שבכל פעם שנשמע את הצלילים הללו, נשב על הארץ ליד הכסאות שלנו, נניח את שתי הידיים משולבות על מושב הכסא ונניח את הראש על הידיים.

מפגש "יוגלה" יפתח בתרגיל "שלוש, שתיים, אחת..." (משך הפתיח 3 דק')
הנחו את התלמידים לבצע את התנועות כאשר אתם משתמשים בקול רך ושקט.

"שלוש" - התלמידים ינשמו בזמנם החופשי 3 נשימות איטיות ועמוקות מאד,
כאשר אחרי כל שאיפת (הכנסת) אוויר דרך האף, נעצור את הנשימה
ונספור בלב עד שלוש ואז אט אט נוציא את האוויר.

"שתיים" – עדיין עם עיניים עצומות התלמידים יקחו נשימה עמוקה וימתחו את שתי הידיים
למעלה לצדי האוזניים ויספרו לאט עד שתיים, יורידו את הידיים באיטיות ויקחו שתי
נשימות עמוקות.

"אחת" - ניקח נשימה עמוקה נושיט את שתי הידיים ו"נחבק" את עצמנו חיבוק חזק
כאשר הגוף מעט מתקפל מטה.

בתום 3 דק' של נשימות ומתיחות, נזמין את התלמידים לעמוד בטור האחד אחרי השני
נצייר לכל אחד מהתלמידים נקודה אדומה על האף ונהפוך את כולם לליצנים.
המובילים ידביקו על הרצפה פס ארוך שישמש כחבל הליכה ל"ליצנים" שלנו.
נזמין את התלמידים ללכת על החבל בזהירות ולהעמיד פנים שהחבל תלוי גבוה באוויר והם ליצנים
שהולכים על החבל ומציגים כאילו שהם חוששים ליפול.
היום תלמידים אנו יוצאים לבלות ב...קרקס.

פעילות העשרה חינוכית - קסם הקרקס

מידע למובילים:

קרקס הוא מופע בידור הנערך בזירה עגולה בתוך אוהל, ובדוכנים הסובבים אוהל זה על ידי חבורת בדרנים נודדת. מופעי קרקס כוללים סדרה של הצגות קצרות של אקרובטיקה, מופעי חיות, להטוטנות וקטעים קומיים על ידי ליצנים ומוקיונים. מופע הקרקס החל לפני שנים רבות וזו היא הצגה נודדת. בכל פעם היו נודדים שחקני הקרקס לערים אחרות ובכל מקום היו מקימים את אוהל המופע ומופיעים לתושבים המתגוררים בסביבה.

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר "הליצן של הקרקס"

מגוון אודמים (איפורים באישור משרד הבריאות) בצבעים שונים מגבונים ללא בישום
כדורי טניס (או כדורים דומים בגודלם) כמספר התלמידים
ואם אפשרי אז שני כדורים לכל תלמיד

קישור לסרטון להכנת כדורי ג'אגלינג ושיר הג'אגלינג

מהלך הפעילות:

נפתח את השבוע שלנו עם הצגה ייחודית שאינה מופיעה במקום קבוע , נספר לתלמידים על הקרקס כמפורט במידע למובילים.
נשמיע את שיר הליצן ברקע.
נחלק את התלמידים לחמש או שש קבוצות כך שבכל קבוצה יהיו עד 4-6 תלמידים (מספר זוגי) ניתן לכל קבוצה מעט צבעי איפור ונזמין אותם להפוך אחד את השני לליצנים.
המובילים יאספו את חומרי האיפור ונזמין את כל הליצנים לשבת במפגש סביב.

נשאל מי מהתלמידים מכיר את משחק הכדורים המיוחד שבו אוהבים ליצני הקרקס לשחק ולהופיע בפני הקהל שמגיע לאוהל הקרקס?

משחק הג'אגלינג כמובן !
הג'אגלינג הוא אומנות קרקסית עתיקה.
נספר להם כי הם יכולים להכין בבית עם בני המשפחה כדורי ג'אגלינג צבעוניים ומקוריים משלהם.
נצפה יחד עם התלמידים בסרטון המדגים את הכנת כדורי הג'אגלינג.
לאחר הצפייה נחלק לכל תלמיד ותלמידה כדור אחד ונתאמן בתרגילים שונים לצילילי מוסיקה קצבית שהתלמידים אוהבים.

עתה כשכולנו ליצנים נלמד גם אנחנו כיצד לשחק במשחק הג'אגלינג.

הנחו את התלמידים לנסות את התרגילים הבאים:

1. יד אחת מאחורי הגב ויד שנייה אוחזת בכדור – נזרוק את הכדור באוויר (אין לעבור את גובה המצח שלנו) ונתפוס באותה היד.

2. ננסה את אותו התרגיל ביד השנייה.

3. נחזיק את הכדור בשתי כפות הידיים כמו קערה ונזרוק את הכדור לאוויר, ננסה למחוא כף בזמן שהכדור באוויר ולתפוס שוב מבלי שהכדור יפול על הרצפה.

4. נחזיק את הכדור ביד אחת כאשר שתי כפות הידיים בגובה המתניים וננסה להרחיק את הידיים אחת מהשנייה ולמסור את הכדור מיד אל יד מבלי שיפול.

נסכם את הפעילות באמירה המחזקת כי גם אם לא מצליחים מיד, פשוט ממשיכים לנסות, כי מי שמנסה ולא מתייאש ולבסוף תמיד מצליח!

פעילות סיום - מכונת הליצנים

מהלך הפעילות:

המובילים יבחרו תלמיד מתנדב שיבחר איבר אחד: יד, רגל או ראש. אחרי שהוא בחר הוא צריך לעשות תנועה ליצנית ולחזור עליה שוב ושוב. לתנועה הזאת נקרא בשמו של התלמיד.

ועכשיו כולנו נחזור על התנועה של התלמיד שוב ושוב.

המובילים יזמינו עוד מתנדב וגם הוא יבחר איבר אחד: יד, רגל, ראש.

יעשה תנועה ליצנית נוספת עם אותו איבר שוב ושוב. כעת התלמידים יעשו גם הם כמוהו. וכך הלאה עד חמישה תלמידים.

לאחר שכולם ביצעו את המשימה המובילים ינחו את התלמידים הנבחרים להתחיל מהתחלה

כאשר תלמיד ראשון מבצע את התנועה שלו ומוסיף צליל מצחיק,

אחריו תלמיד שני מוסיף צליל לתנועה וכך הלאה.

מכונת הליצנים שלנו מוכנה!

פעילות פתיחה - מי מסתתר מאחורי המסכה?

עזרים:

מספר מסכות שונות של פורים

מהלך הפעילות:

נסביר לתלמידים את משמעות המילה לאלתר.

להמציא באותו הרגע, לעשות משהו ללא תכנון מראש.

נפתח את היום עם משחקי אילתור (אימפרוביזציה)

נניח על הארץ שורת מסכות שונות, נזמין בכל פעם זוג תלמידים כשכל אחד בוחר מסכה כרצונו, עומד מול בן הזוג עם המסכה השונה ועליהם לקיים דו שיח המתאים לדמויות שבחרו במילים, פנטומימה, תנועות ריקוד.

פעילות העשרה חינוכית - קומדיה דל ארטה

הכנה מראש:

רכישת 4 מסכות שונות של קומדיה דל ארטה.
(בחודש שלפני פורים יש מבחר מסכות בחנויות)

מצורפות תמונות לדוגמה

או – במידה ואין באפשרותכם לרכוש מצורפות כאן מסכות להכנה – יש לגזור, לניילן ולחבר גומי.

מידע למובילים: מתוך ויקיפדיה

קומדיה דל'ארטה האיטלקית היא סוג של קומדיה, שהייתה נפוצה באיטליה בתקופת הרנסאנס במאות ה-16 וה-17 את הצגות הקומדיה דל'ארטה העלו שחקנים אשר אלתרו את דבריהם במהלך ההצגה,

תוך התבססות על עלילה קבועה ועל כמה דמויות סטריאוטיפיות ומוכרות לכל: במרכז הקומדיה עמדו המשרתים ארלקינו ושותפתו קולומבינה הערמומית, פנטלונה העשיר והקמצן, אל דוטורה המזדקן והפטפטן, אל קפיטנו החייל שמעמיד פני אמיץ, בריגלה הנבל, פולצ'ינלה הערמומי ופדרוליני התמים שקל לרמותו. כל דמות אופיינה בעזרת שפת גוף ובעזרת מסכה משל עצמה.

[קישור לסרטון לצפייה למובילים בלבד להיכרות עם קומדיה דל'ארטה.](#)

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לקטע קצר של תלמידים המשתעשעים במסכות קומדיה דל ארטה

קישור למוסיקת רקע לפעילות עם המסכות

4 מסכות קומדיה דל'ארטה קנויות / מודפסות

מסכות בסיס כמספר התלמידים

(ניתן לרכוש או להדפיס את המסכות המצורפות)

גומי תפירה

מספריים

גליל נייר טואלט לכל תלמיד

צבעי פנדה / טושים

מחורר

חומרים ליצירת המסכה:

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים על התיאטרון הייחודי של קומדיה דל'ארטה שהתחיל לפני הרבה מאד שנים. הדבר הבולט והעיקרי בתיאטרון דל'ארטה הוא השימוש במסכות הייחודיות שאינן מכסות את כל הפנים אלא רק את החלק העליון מהמצח ועד מתחת לאף, כך מתאפשר לשחקן עדיין להשתמש בהבעות פניו ולהתאים אותן לדמות ולמסכה.

הפעילות היום תתחלק לשני חלקים.

חלק ראשון:

נציג בפני התלמידים את המסכות. (קנויות או מצוירות)

לעיתים תלמידים חוששים ממסכות ולכן אפשרו להם להרגיש את המסכה, שוחחו איתם

על החומר ממנו היא עשויה.

ניתן לעצור ולשאול כאן את התלמידים למה הם מתחפשים והאם בתחפושת שלהם יש מסכה.

נקרין לתלמידים את הסרטון הקצר המראה את התלמידים שמשחקים ומציגים עם מסכות דל'ארטה. נשאל מי מהתלמידים היה רוצה לנסות ולהציג עם המסכה.

ספרו להם בקצרה על אופיין של הדמויות:

המִשְׁרָתִים אֶרְלֵקִינוּ הַשׁוֹבֵב וְשִׁתְּפָתוֹ קוֹלוֹמְבִּינָה הָעֶרְמוֹמִית ,

פִּנְטִלוֹנָה הָעָשִׂיר וְהַקֶּמֶץ וְאֵל קִפִּטֶנֹּה הַחֵיל שֶׁמַּעֲמִיד פְּנֵי אֲמִיץ.

חלקו לתלמידים המתנדבים את המסכות, השמיעו להם את מוסיקת הרקע מתוך ההצגה ובקשו

מהם לחשוב על הדמות שלהם ולנסות לזוז ולהתנהג כמוה לצלילי המוסיקה.

נחליף בין התלמידים המעוניינים להשתתף ונאפשר להם לבחור את הדמות שהם מעוניינים להציג.

חלק שני:

נזמין את התלמידים לשולחנות היצירה.

נחלק לכל תלמיד את מסכת הבסיס ונאפשר להם לצבוע אותה בהתאם להתרשמות שלהם מהמסכות שהם ראו בפעילות.

מי שרוצה להוסיף למסכה שלו אף ארוך יוכל ליצור את האף מגליל נייר הטואלט אותו נחתוך בצד אחד לאורך הגליל לא עד סופו ונכווץ צד אחד שלו עד שנוצרת לנו צורה של אף מוגזם.

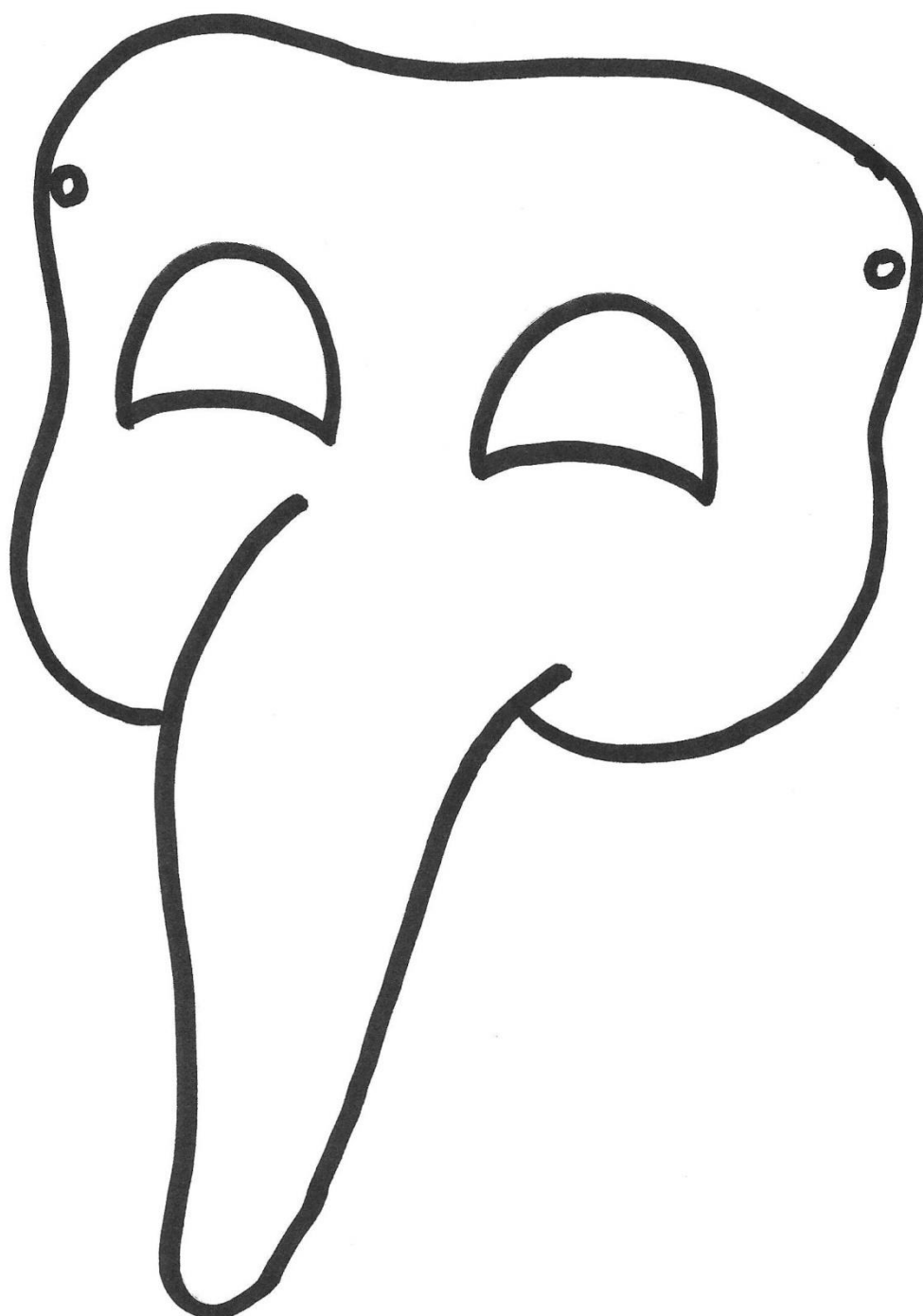
כאשר המסכות מוכנות הדריכו את התלמידים לחורר חור בשני צידי המסכה ולהשחיל את הגומי אותו יש לקשור בשני הצדדים הגודל המתאים לראשו של כל תלמיד.

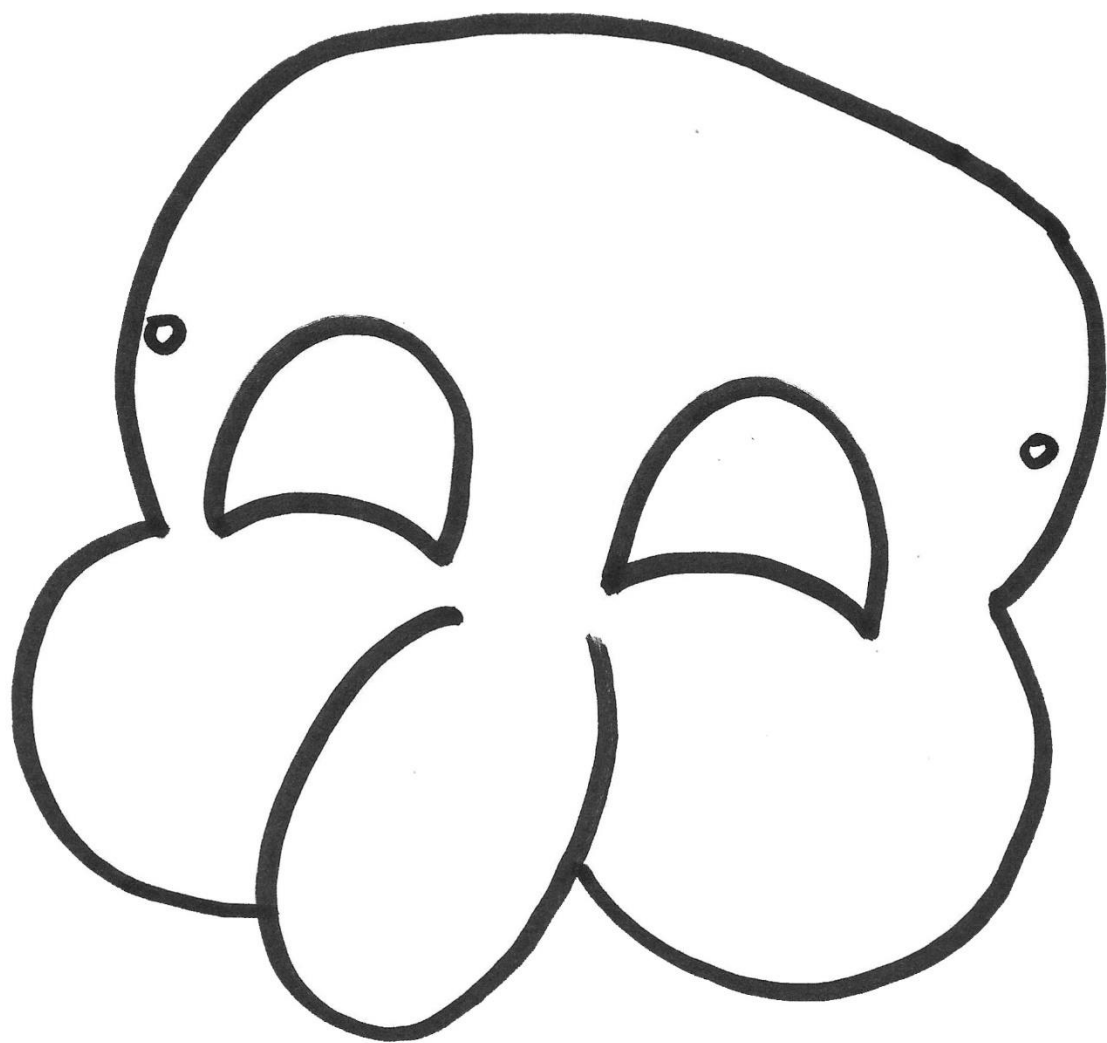
מסכת קומדיה דל'ארטה שלנו מוכנה !

אם נשאר זמן ניתן להזמין את התלמידים להופיע עם המסכות שיצרו

לצלילי המוסיקה [המצורפת כאן מתוך הצגה של קומדיה דל'ארטה.](#)

פעילות סיום - סיר הקסם

עזרים:

סיר כלשהו רצוי עם ידיות

מהלך הפעילות:

המובילים יציגו בפני התלמידים את הסיר. נספר להם כי זהו סיר קסם, הסיר הזה יכול לבשל לנו כל דבר שנרצה ולהכין כל דבר שנרצה. הזמינו את התלמידים לפי התור לקחת את הסיר, לבחור מספר מרכיבים ולהכניס לסיר על מנת ליצור / לבשל את מה שהם רוצים. ניתן להתחיל מדברים פשוטים כמו חומרי מזון, ירקות, פירות וכדומה אך כאשר נעבור את המשוכה הראשונה, נבקש מהתלמידים "לבשל" בסיר מה שהם רוצים, לא רק מאכלים. דברים שהם רוצים להצליח בהם, אז מה הם צריכים לשים בסיר? דברים שהם רוצים שיהיו להם, אז מה הם צריכים לשים בסיר שזה יקרה?

משחק נוסף בו ניתן להקשות – להזמין את התלמידים "לשים" ולומר את המרכיבים שהם שמים בסיר ושאר התלמידים צריכים לנחש מה הם "מבשלים".

פעילות פתיחה - "מצחיקונים"

משחק מילים משעשע המחזק את היכולת המילולית, הריכוז וההקשבה.

כל התלמידים מוזמנים לשבת במפגש. המובילים ילחשו באוזנו של התלמיד שיושבים ראשונים בשורה משפט מצחיק. התלמידים יצטרכו ללחוש את המשפט ששמעו באוזנו של התלמיד היושב לימינם. אט אט משתבש המשפט והתלמיד האחרון צריך לומר בקול רם את המשפט שנאמר להם באוזן.

דוגמות למשפטים מצחיקים:

ניצחתי בתחרות טיפוס על ג'רפות
גנן גידל דגן בגן דגן גדול גדל בגן
שרה שרה שיר שמח שיר שמח שרה שרה
ארטיק קרטיב שוקולד מלפפון

פעילות העשרה חינוכית - "פורים פה"

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למחרוזת שירי פורים

חומרים להכנת המסכה המיוחדת שלנו
מסכה חד פעמית (תכלת) לכל תלמיד
דפי בריסטול לבנים כמספר התלמידים
דפי בריסטול אדומים
דפי בריסטול צהובים
טושים שחורים + טושים ציבעוניים
צבע פסטל שמן לבן
מספריים
שדכן
דף לדוגמה לציור וגזירת המסכה

מהלך הפעילות:

לכבוד חג פורים בו אנו מתחפשים ומציגים והופכים להיות מה ומי שאנחנו רוצים,
נכין מסכה ייחודית בשימוש המסכה החד פעמית שלצערנו נכנסה לחיינו באופן רב פעמי.
נחלק לכל תלמיד את הבריסטול הלבן, נראה לתלמידים את הציור לדוגמה כיצד לסמן ולגזור את
המסכה
ניתן לסייע בעת הצורך.
נאפשר לתלמידים לבחור איזו דמות הם רוצים להכין. אנו נדגים ליצן.
נשמיע ברקע מחרוזת שירי פורים להנאתכם.
כשפרצוף המסכה מוכן נסמן קו באמצע המסכה לרוחבו (בערך איפה שנמצא האף)
נצייר בדיוק מעל הקו שני חורים לעיניים, נגזור ונצייר סביבם ריסים, גבות, איפור וכל מה
שמתאים לדמות שבחרנו.
כשהעיניים מוכנות נגזור את המסכה קצת מתחת לקו המסומן,
נצמיד את שני חלקי המסכה שלנו למסכה חד פעמית כאשר החלק הלבן מופנה קדימה.
(התכלת יהיה אחורי)

נצייר על בריסטול אדום אף ופה כדוגמה

ונדביק / נשדך למסכה .

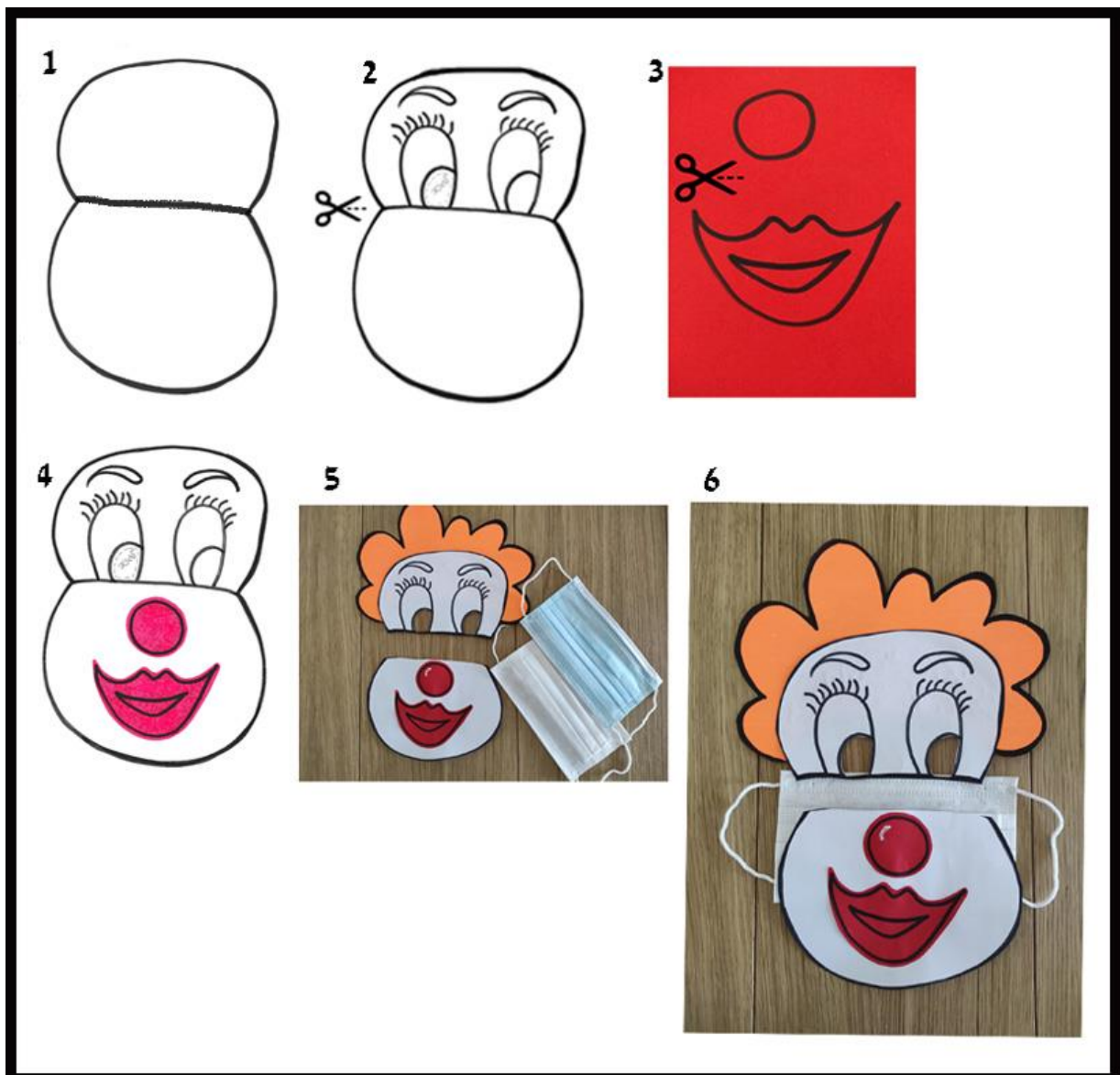
נקשט את המסכה שלנו עם טושים, פייטים, גזרי בריסטולים צבעוניים

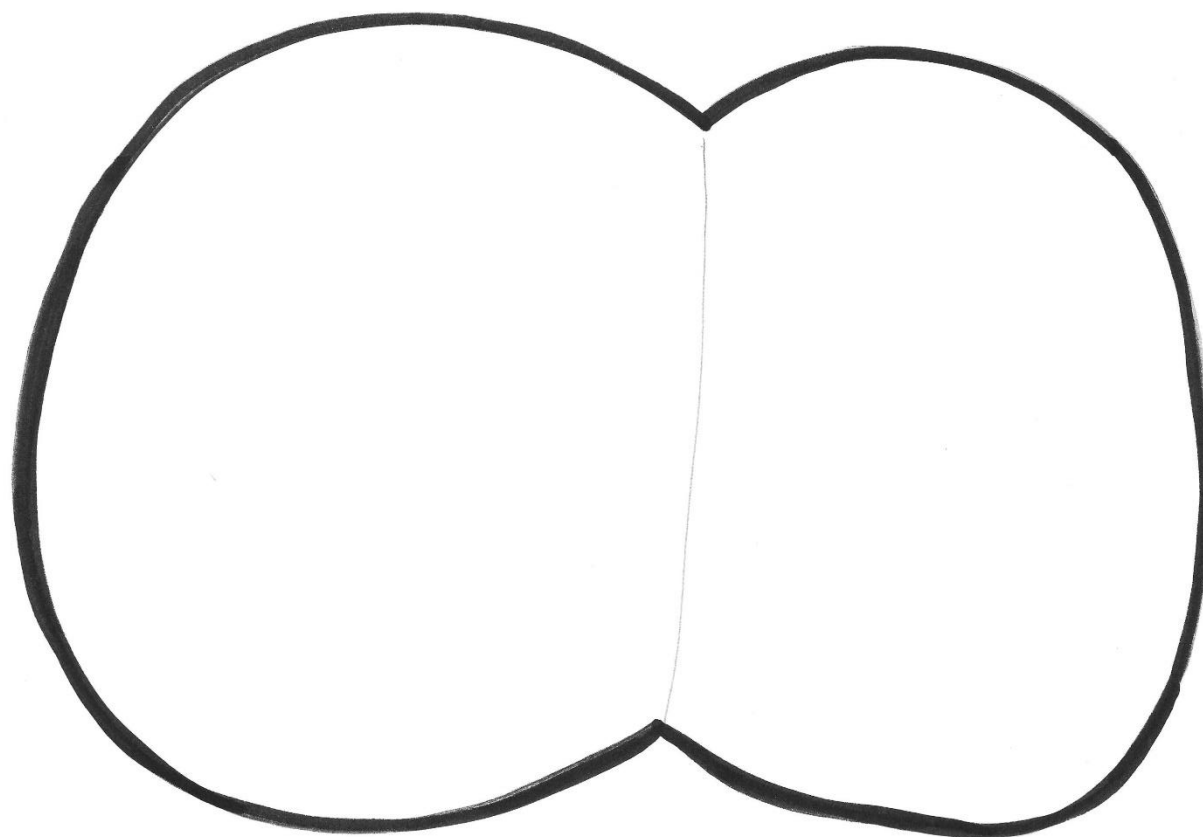
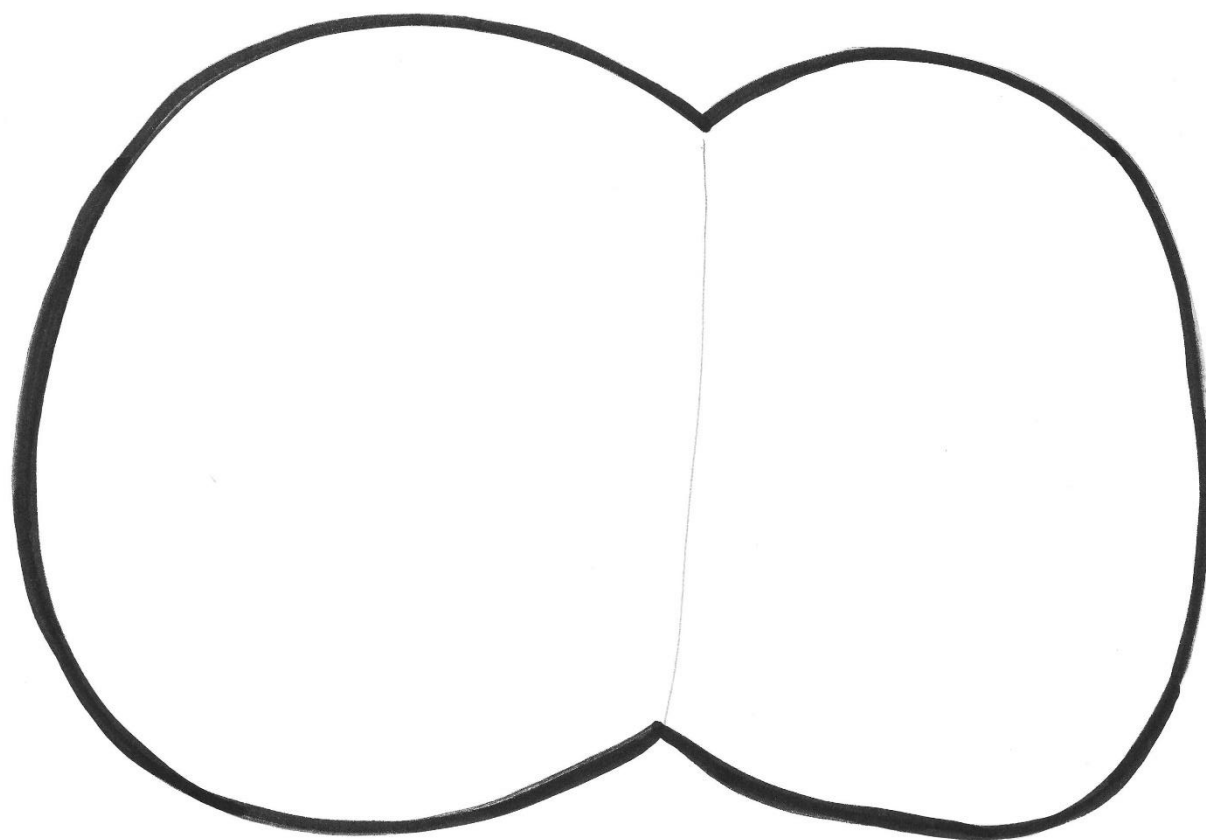
ועוד, לפי החומרים שיש בצהרון.

המסכה הייחודית שלנו מוכנה!

אם נותר זמן נאפשר לתלמידים להציג עם המסכות שלהם.

הזמינו את התלמידים להתבונן בעצמם במראה עם המסכה.

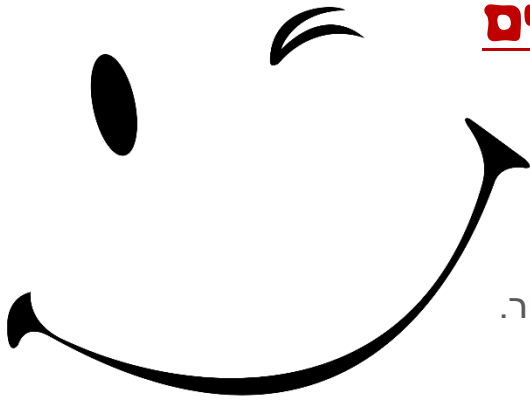
פעילות סיום - תיאטרון חפצים

מהלך הפעילות:

בתיאטרון השחקנים צריכים להשתמש הרבה בדמיון. במשחק זה נאמן את הדימיון שלנו בתיאטרון החפצים. המובילים יאספו חפצים שונים מהצהרון ויזמינו את התלמידים לבחור חפץ ולהציג איתו שימוש אחר.

לדוגמה:

להחזיק כובע הפוך ולערבב בתוכו כמו סיר לענות לטלפון עם ...בגנה
להחזיק עיפרון ולהריח כמו פרח
להחזיק כרית ולנדנד אותה כמו תינוק.

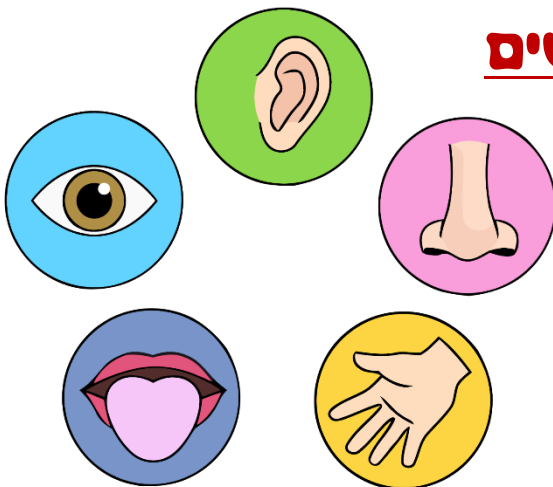
פעילות פתיחה - חמשת החושים

עזרים:

מטפחות / סרטים לקשירה על העיניים

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי בתיאטרון אנו משתמשים בחושים שלנו גם כשחקנים וגם כקהל. נזמין את התלמידים לשבת בן – בת נשאל את התלמידים איזה חושים אתם מכירים? שמיעה, ראייה, ריח, טעם, מישוש.

נתחיל לנסות להתרכז ולהשתמש בחושים שלנו. המובילים יזמינו חמישה תלמידים ויבקשו מהם לשבת על הארץ עם הגב לשאר התלמידים המובילים יבחרו תלמיד אחד שצריך לשיר שיר והתלמידים שנבחרו צריכים לזהות מי התלמיד.

המובילים יזמינו חמישה תלמידים נוספים שישבו מול התלמידים ויתבקשו לעצום עיניים (ניתן לקשור מטפחת או סרט על העיניים) או להגיש להם את החפצים מאחורי הגב. המובילים יגישו להם חפצים שונים שהם צריכים לזהות אך ורק בעזרת חוש המישוש.

חפצים לדוגמה: מזלג, מטבע, טישו, דף, ספר, עיפרון, מחדד, טוש, כדור טניס, פרי וכדו'.

לסיום נזמין את כל התלמידים לעצום עיניים, להשתמש בחוש הריח ולנסות לנחש מה אוכלים היום לארוחת הצהריים.

פעילות העשרה חינוכית - תיאטרון הצלליות

הכנה מראש:

1 בריסטול מוקצף – קאפה לבן או שחור (עובי 10 מ"מ)
המובילים יחתכו מלבן קטן יותר מתוך הקאפה על מנת שתשאר רק המסגרת
ניקח אלבד לבן בגודל הקאפה (70 ס"מ על 1 מ') ונחבר אותו מאחור בעזרת
דבק רחב. (רצוי דבק חבלה / גאפה)
בעזרת הטוש השחור רשמו על הדופן העליונה של המסגרת (המונחת במאונך) "תיאטרון הצלליות שלנו"

הכנו את בסיס תיאטרון הצלליות. ראו דוגמה:

[סרטון לדוגמה כיצד נראה תיאטרון הצלליות בפעולה.](#)

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

[סרטון מקסים על אמנות תיאטרון הצלליות](#)

מנורה חזקה ניידת / פנס חירום

לוח הקאפה שהכנתם מראש

מספר קוביות עץ מהצהרון

על מנת להעמיד את הלוח על אחד השולחנות.

לורד שחור

אלבד לבן

דבק רחב (רצוי גאפה)

תיאטרון צלליות

להכנת הצלליות:

דפי בריסטול שחורים – שניים לכל תלמיד

עפרונות

מספרים

מקלות רופא ארוכים מעץ – שניים לכל תלמיד

דבק רחב (גאפה)

כאופציה – ניתן להדפיס תמונות של דפי צביעה והתלמידים יוכלו להעתיק את הדמויות.

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים על סוג תיאטרון נוסף ייחודי שבו מככבים במקום אנשים... צלליות ודמויות שונות.
נחלק את הפעילות לשני חלקים.

בחלק הראשון התלמידים יכינו צלליות.

נחלק לתלמידים את הדפים השחורים ועפרונות נבקש מהתלמידים

לדמיון ולבחור איזו צללית הם רוצים ולצייר את קווי המתאר שלה

(רק הקווים החיצוניים) על הדף השחור.

ניתן להגיש עזרה לתלמידים לפי הצורך.

לאחר הציור יגזרו התלמידים את הצורה שציירו וידביקו אליה מקל רופא בעזרת נייר דבק רחב וחזק.

אם החלטתם להדפיס דפי צביעה ,
חלקו לתלמידים והנחו אותם להניח את הדף
עם הציור על הבריסטול השחור ולעבור על הקווים
של הציור בחוזקה ולאחר מכן לגזור את הדמות שהעתיקו
מתוך הבריסטול השחור וידביקו אליהן את מקלות הרופא.
כעת הצלליות שלנו מוכנות.

המובילים יעמידו את הלוח שהכינו מראש בעזרת תמיכת קוביות עץ מהצהרון
(או משהו אחר כבד שיתמוך) על שולחן, מול המפגש של התלמידים
ומאחוריו יניחו במרחק בטוח את המנורה.
נכבה את האור בצהרון ונדגים לתלמידים בעזרת צללית מאחורי הלוח.
ככל שמקרבים את הצללית שלנו אל הבד הלבן , היא יותר ברורה
ואם הולכים אחורנית ומרחיקים אותה היא הופכת להיות גדולה ומטושטשת.

נזמין בכל פעם שניים / שלושה תלמידים להציג עם הצלליות שלהם בדיבור, משחק או שיר.

בתום הסיבוב ניתן ללמד את התלמידים כיצד ניתן ליצר צלליות רק בעזרת כפות הידיים שלנו
ולאפשר להם להתנסות בעצמם.

הנה מספר דוגמות

באם נותר זמן תוכלו להקרין לתלמידים

את הסרטון הנפלא הזה

[אומנות תיאטרון הצלליות.](#)

פעילות סיום - איפורים לפורים

עזרים:

ניתן להעזר באינטרנט לדוגמות לציורי פנים לפורים.

צבעי איפור (באישור משרד הבריאות)

מגבונים לחים

מהלך הפעילות:

נסיים את היום כשאנו נעזרים באמצעות איפור כפי שמתאפרים שחקני התיאטרון

כדי להפוך בכל הצגה למישהו אחר.

המובילים יכולים להעזר בדוגמות המצורפות או לאפר כפי יכולתכם.

לא מומלץ לאפר באיזור העיניים.

הזמינו את התלמידים לבחור למה או למי הם רוצים להתחפש ואפרו אותם להנאתם והנאתכם.

ניתן לצלם ולשלוח להורים (באישור הורים בלבד)

פעילות פתיחה- לחיצות ידיים

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים להסתובב במרחב ובכל פעם שהמובילים מכים בתוף או מוחאים כף, עליהם לפנות לתלמיד אחר וללחוץ את ידו. לאחר מספר עצירות נשנה את ההנחייה ועל התלמידים להסתובב במרחב וללחוץ ידיים לכמה שיותר תלמידים. נזמין את התלמידים לשבת ונבקש מהתלמידים לחלוק איתנו איזו לחיצת יד זכורה להם הרשימה אותם במיוחד ומדוע.

פעילות העשרה חינוכית - "תיאטרון הקאבוקי"

מידע למובילים: (ויקיפדיה)

קאבוקי הוא סוגה תיאטרלית מסורתית ביפן. המחזה כולל לרוב ריקוד ודרמה והוא מתאפיין בססגוניותו ובאיפור המתוחכם שעוטים השחקנים.

משמעות סימניות הקאנג' המרכיבות את המילה "קאבוקי" הן "לשיר", "לרקוד" ו"מיומנות" עם זאת, סימניות אלה נבחרו בשל צלילן ולא בשל משמעותן. ככל הנראה שמקור המילה קאבוקי היא בפועל "קאבוקו" שמשמעותו "להיות יוצא דופן" ולכן ניתן לפרש זאת כמשמעות של המילה קאבוקי.

הקאבוקי הוא תיאטרון עשיר באמצעי תפאורה, תאורה ואביזרים ומלא אפקטים מדהימים כמו הופעת רוח או יצורים מיתולגיים, חיות ועוד והכל בצורה מרהיבה, עשירה וראליסטית.

זהו תיאטרון שהוא חוויה מרהיבת עין בשפע התלבושות, התסרוקות, שהן לרוב פאות, והאיפור המיוחד. חילופי תפאורה ותלבושת נעשים בצורה מפתיעה ביותר. ההצגה היא בסגנון אופרה בהשתתפות של שחקנים רבים, ריקודים, קרבות במה ועוד ועוד.

ההצגה מלווה במוסיקה עשירה של חלילים, תופים וכן שירה מסוגננת. לבמה מסך צבעוני בפסי אורך של שחור ירוק וכתום כהה. את פתיחת ההצגה מסמנים בהקשה מסוגננת של שני מקלות עץ המקישים זה בזה במהירות הולכת וגוברת.

עזרים:

מסכות בסיס בצבע לבן ליצירה כמספר התלמידים
(אם אין באפשרותכם לרכוש מסכות, מצורפת מסכה לבנה להדפסה
צבעי אקריל (בצבעי שחור, כחול כהה, צהוב ואדום)
מכחולים (לא עבים מדי)
דפים לדוגמה לבחירת האיפורים השונים (ניתן להדפיס 2 דפים לכל שולחן)

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש כאשר המובילים מקרבים את כפות ידיהם האחת אל השנייה (כמו בתפילה)
קדים קידה ומברכים את התלמידים בברכת שלום ביפנית - **קוֹנִיצ'יוֹאָה**.
נספר לתלמידים שהיום אנו לוקחים אותם בדימיון הרחק אל ארץ יפן
שם לפני שנים רבות החלה מסורת תיאטרון ייחודית, צבעונית ושונה
מכל סוגי התיאטרון האחרים שהכרנו.
נספר להם פרטים מעניינים מתוך המידע למובילים, נשאל את התלמידים אם מי מהם ראה פעם
דמות שחקן מתוך הצגת הקאבוקי. מצורפת תמונה לדוגמה.

נספר לתלמידים כי האיפור הייחודי של תיאטרון הקאבוקי הפך אותו למפורסם ברחבי העולם.
כל הדמויות בהצגה מאופרות ובמשך שנים רבות את כל התפקידים שיחקו רק בנים.
אז הם היו מבצעים גם את תפקידי הגברים וגם את תפקידי הנשים
והיו מתחפשים ומתאפרים בהתאם.

ציורי האיפור השונים "הראו" מי הדמות בהצגה, האם זו אשה, גבר, לוחם, בן מלוכה וכדומה.
נראה לתלמידים מספר אפשרויות ונספר כי היום ניצור את מסכת הקאבוקי הייחודית שלנו.

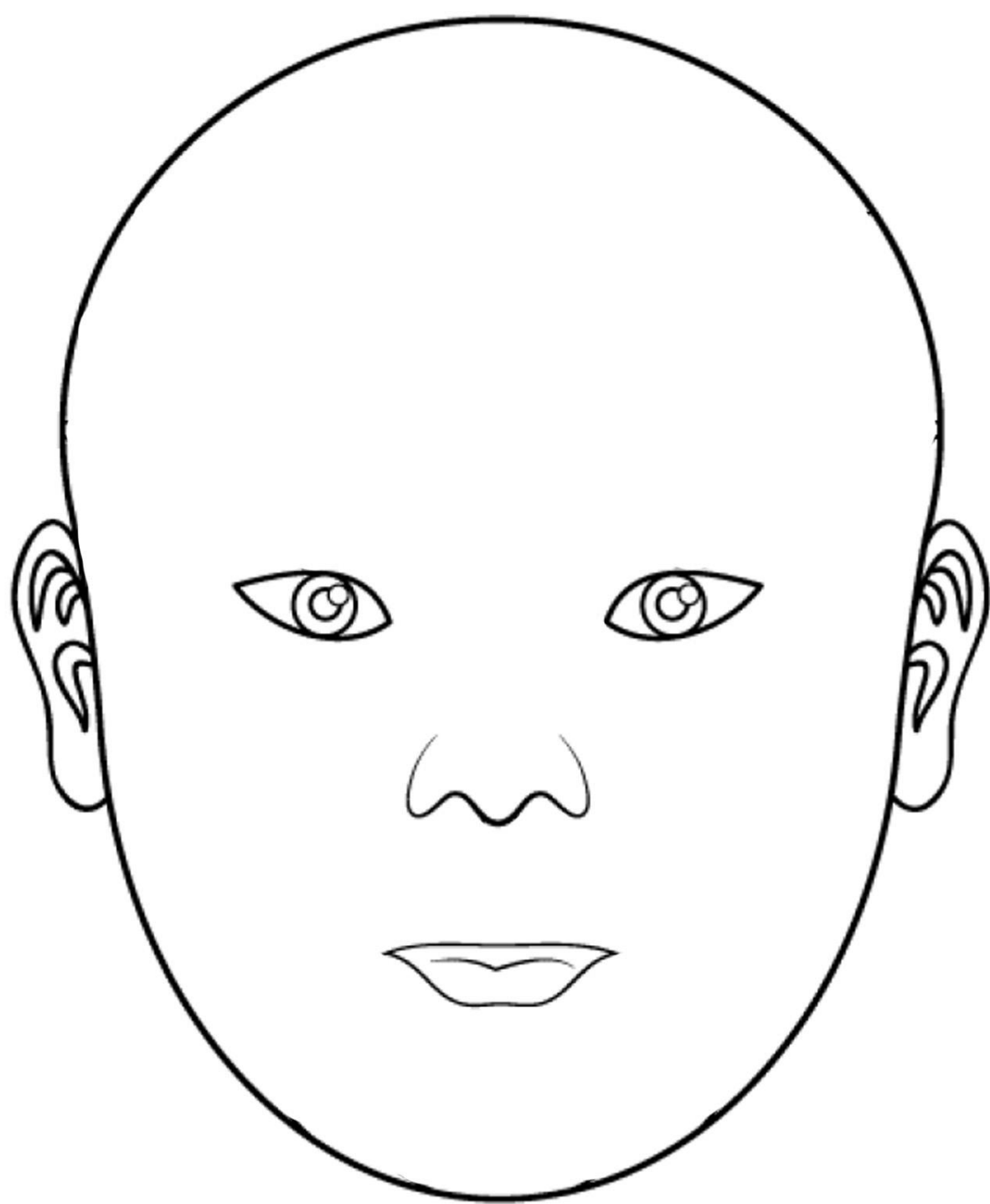
נחלק לתלמידים את מסכת הבסיס, נפזר על השולחנות את הדפים לדוגמה,
הנחו את הילדים כי אין צורך לדייק ולהעתיק את האיפור
אלא רק להתרשם וליצור מסכה ייחודית משלהם באווירת תיאטרון הקאבוקי.

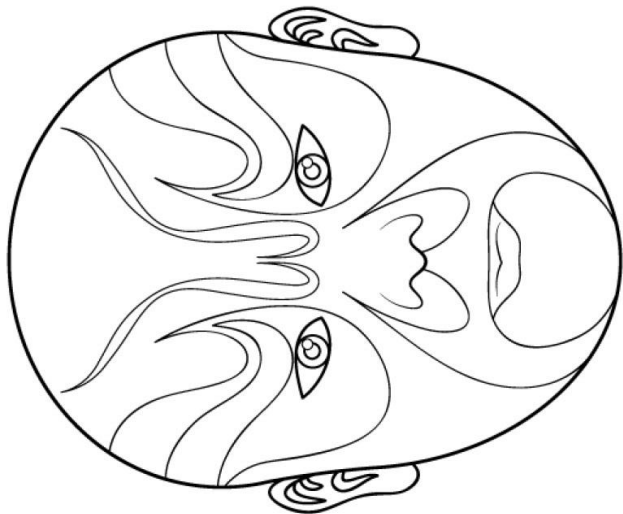
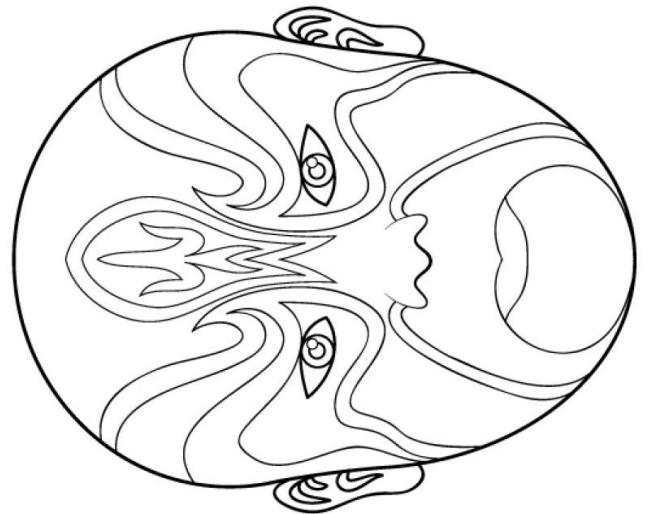
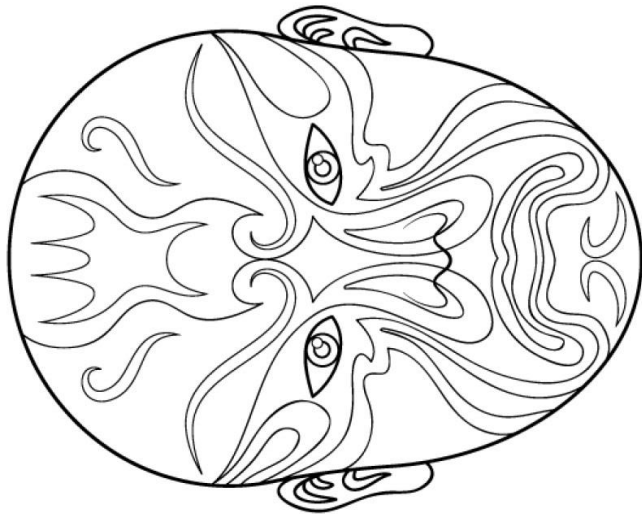
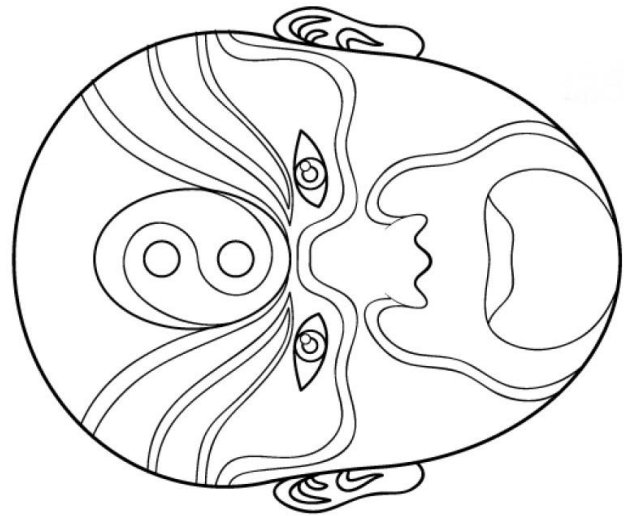
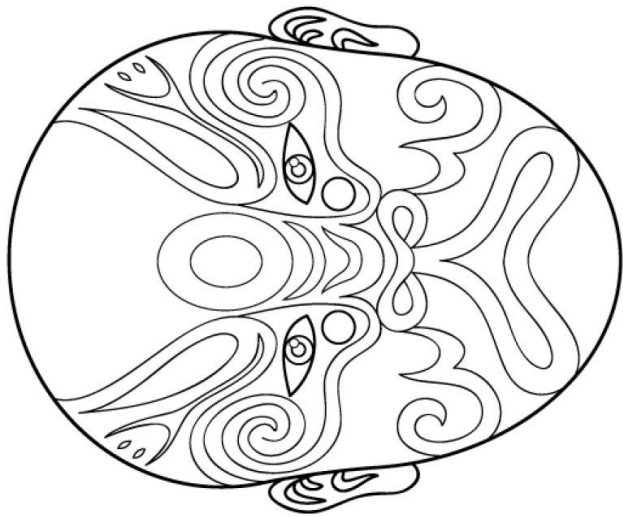

Wed 9:52 AM

פעילות סיום - תערוכת "תיאטרון הצהרון"

לסיום היום , נציג את היצירות הנפלאות שיצרנו בפעילויות הקודמות.

על מנת שהמשפחות שמגיעות יוכלו להתרשם מהיצירות הנפלאות,

המובילים יכינו שולחן מיועד להצגת היצירות ,

יכסו אותו באלבד לבן ויוסיפו שלט גדול

אותו ניתן להכין עם התלמידים – שעליו כתוב "תיאטרון הצהרון

נסדר על השולחן את כל היצירות – לא לשכוח להדביק מתחת ליצירה מדבקה לבנה קטנה

עם שמו של התלמיד היוצר.

ניתן להכין שלטים המספרים בקצרה על כל יצירה.

שבוע רביעי

כל העולם באה וכולנו

שחקנים

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
כדור הרגש	מלך הקופים	המיקרופון שלנו	כדור השמחה	יוגלה רקדנים	מפגש פתיחה

ארוחת צוהריים

המופע הגדול "תיאטרון הצהרון"	התיאטרון המסתובב	המיקרופון המזמר	גדר כבשה ואיש עם בעיה	להיות רקדן	פעילות העשרה חינוכית
פרס התיאטרון הישראלי	אנחנו רקדנים	ספר לי סיפור בג'בריש	משימת הגדר	פסלים מפוסלים	מפגש סיום

פעילות פתיחה - יוגלה רקדנים

עזרים:

מחשב / רמקולים

פתיח יוגלה

קלפי יוגלה

קישור ליצירה המוסיקלית אגם הברבורים

מהלך הפעילות:

נשמיע את מוסיקת פתיח יוגלה ונבקש מהתלמידים לשבת על הארץ ליד הכסאות. ננחה אותם להניח את שתי הידיים משולבות על מושב הכסא ואת הראש על הידיים. נבקש מהתלמידים לעקוב אחר ההנחיות ולבצע את התנועות. (הקפידו לדבר בקול רך ושקט).

ננחה את התלמידים לעצום את העיניים ונפתח בתרגילים:

"שלוש" – ננחה את התלמידים לקחת 3 נשימות איטיות ועמוקות, כאשר אחרי כל שאיפת (הכנסת) אוויר דרך האף, נעצור את הנשימה נספור בלב עד שלוש ואז אט אט נוציא את האוויר.

"שתיים" - עדיין עם עיניים עצומות, נבקש מהתלמידים לקחת נשימה עמוקה ולמתוח את שתי הידיים למעלה לציד האוזניים ולספור לאט עד שתיים. כעת נבקש מהתלמידים להוריד את הידיים באיטיות ולקחת שתי נשימות עמוקות.

"אחת" - ננחה את התלמידים לקחת שוב נשימה אחת עמוקה, להושיט את שתי הידיים ו"לחבק" כל אחד את עצמו חיבוק חזק כאשר הגוף מוטה מעט לפנים.

בתום 3 דק' של נשימות ומתיחות, נראה לתלמידים את קלפי היוגה נחלק את התלמידים לשש קבוצות, ניתן לכל קבוצה קלף אחד – תלמידי הקבוצה יציגו את התנוחות המופיעות בקלפים תוך כדי תנועות ריקוד. לאחר שכל התלמידים התנסו, נעביר את הקלפים בין הקבוצות השונות.

נסיים את יוגלה ביצירה המוסיקלית "אגם הברבורים" נספר לתלמידים כי את היצירה המוסיקלית שנשמע כעת כתב המלחין פִּיֹטֶר אֶלֶץ צ'ִיקוֹבְסְקִי ואת היצירה שלו הפכו להצגה יפִּיפִּיה. נספר לתלמידים כי שמה של היצירה שאנו עומדים לשמוע הוא: "אגם הברבורים" נזמין את התלמידים להקשיב ליצירה ונאמר כי ברגע שירגישו שהם יכולים לרקוד לצלילי היצירה הם מוזמנים לקום לרקוד ולהניע את הגוף לפי ההרגשה שהמוסיקה נותנת להם.

פעילות העשרה חינוכית - להיות רקדן

הסיפור: כלבים לא רוקדים בלט / אנה קמפ

מידע למובילים – תקציר הסיפור:

לביף הכלבלב יש חלום מיוחד - הוא רוצה להיות רקדן בלרינה. ביף לא דומה לכלבים אחרים, שרצים אחרי מקלות, הוא אוהב להאזין למוזיקה, להביט בירח וללכת על קצות האצבעות. ספר מצחיק ומחמם על הגשמת חלומות, על הזדמנויות ואפשרויות ועל כך שאסור לתת למוסכמות החברתיות להשפיע על השאיפות שלנו.

עזרים:

הספר "כלבים לא רוקדים בלט" – אם יש ברשותכם הסיפור "כלבים לא רוקדים בלט" – מצורף כאן התמונה של ביף הכלב מצורפת כאן מחשב / רמקולים

קישור לסיפור "כלבים לא רוקדים בלט" מסופר ע"י אבא ערן ובתו ענברי

מהלך הפעילות:

נראה לתלמידים את תמונתו של ביף הכלב ונשאל במה בעיניכם הוא מיוחד? במה הוא שונה מכלבים אחרים?

נקריא לתלמידים את הסיפור המקסים. הציורים בספר מאד יפים ומיוחדים – אם יש ברשותכם את הספר הציגו אותם בפני התלמידים בזמן הקראת הסיפור. זהו סיפור נוגע ללב על ילדה אחת והכלב שלה שלא מסכימים להיות כמו כולם, הם רוצים ללכת אחרי הלב שלהם. משפט שחוזר בסיפור כמה פעמים הוא הקביעה הנחרצת: "כלבים לא רוקדים בלט" לאחר קריאת הסיפור נפתח בשיח עם התלמידים.

מי יכול לספר לנו בכמה מילים על מה סופר בסיפור. מי בעיניכם גיבור הסיפור? מדוע ביף הכלב מתעקש להיות רקדן בלט? הרי הוא כלב. כשבף מסיים את הריקוד: גברת אחת קמה וקוראת בקול: זה כלב! אזניו של ביף נשמטו שוב ואז היא המשיכה וקראה: כלב שרוקד בלט! היא קראה, בראוו!"

נשוחח עם התלמידים על הרצון שלנו להשיג, להגשים ולהצליח בדברים וכיצד לא לתת לאף אחד אחר לגרום לנו לוותר. נבקש מהתלמידים לשתף בחוויה שלהם, האם היה משהו שהם מאד רצו ולא ויתרו עליו עד שהשיגו אותו. כיצד הרגישו? האם גם להם מישהו עזר?

אם יחפצו התלמידים ניתן להשמיע להם את [הסיפור בשנית מסופר ע"י אב ובתו בצורה מקסימה](#).

כלבים לא רוקדים בלט / אנה קמפ

הכלב שלי הוא לא כמו כלבים אחרים. הוא לא עושה פיפי על עמודי חשמל, לא מתגרד ומוחץ פרעושים ולא שותה מים מהאסלה.

אם אני זורקת לו מקל הוא מסתכל עלי כאלו השתגעתי ואז אני צריכה להביא את המקל בעצמי.

לא, הכלב שלי אוהב להאזין למוסיקה להביט בירח וללכת על קצות האצבעות,

כמו שאתם מבינים, הכלב שלי לא חושב שהוא כלב, הכלב שלי חושב שהוא בלרינה.

כשאני מתכוננת לשעור בלט הוא לוטש עינים בבגד הבלט שלי ובנעלי הבלט שלי

ואני יודעת בדיוק על מה הוא חולם, לראות את השם שלו בפותרות.

"אבא", אני אומרת "מתר לביף לבוא איתי? הוא מת על בלט.

"לא לא, ממש לא", אבא אומר, "כלבים לא רוקדים בלט"

ואז יום אחד כשהלכנו לשעור בלט היתה לי הרגשה מוזרה מן הרגשה שמישהו מסתכל עלי,

מן הרגשה שמישהו עוקב אחרי.

באותו יום כשהמורה לבלט גברת פולי למדה אותנו צעד חדש היה נדמה לי שאני רואה משהו מציץ

פנימה מהחלון משהו עם אף רטב משהו עם זנב.

"טוב בנות", אמרה גברת פולי, מ"י מכן רוצה להדגים לנו עמידה ראשונה?"

אבל לפני שמישהי הספיקה להתנדב,

נשמעה נביחה קולנית ומשהו פרתי פרץ אל האולם.

"מה זה?" שאלה גברת פולי וסדרה את המשקפים שלה.

"זה", אמרתי, "הכלב שלי."

גברת פולי עקמה את אפה.

"ובכן", פקדה "קחי אותו מכאן מיד, כלבים לא רוקדים בלט."

הפֿלֿב המסֿכן שְׁלִי הפֿסיק מִיד לְכַשְׁכֵּשׁ בְּזַנְבּוֹ.

אַזְנִיו נִשְׁמָטוּ.

לִקְחָתִי אֶת הַפֿלֿב שְׁלִי הַבִּיתָה, נָתַתִּי לוֹ קַעֲרָה מְלֵאָה בְּחִטִּיף מִיַּחַד לְכָלְבִּים

אַבֿל הוּא לֹא נָגַע בְּאֶכֶל.

אַחֵר כֶּךָ בְּמִשְׁךְ יָמִים רַבִּים הוּא לֹא יָצָא מִהַמְּלוּנָה שְׁלוֹ

וּבִלְלוֹת יָלַל אֶל הַיָּרֵחַ.

לְכַבּוֹד יוֹם הַהִלָּדוֹת שְׁלִי קִבַּלְתִּי כְּרִטִּיסִים לְבֶלֶט הַמַּלְכוּתִי.

"מִתֵּר גַּם לְבִיף לְבֹא?" שְׁאַלְתִּי אֶת אָבֹא "בִּיף מַת עַל בֶּלֶט".

הַפֿלֿב שְׁלִי זָקַף אֶת אֲזָנָיו וְכַשְׁכֵּשׁ בְּזַנְבוֹ

"לֹא" אָמַר אָבֹא, "אַלְף פְּעֻמִּים אֲמַרְתִּי לָךְ כָּלְבִּים לֹא רוֹקְדִים בֶּלֶט"

בְּזִמָּן שֶׁחִפְּנוּ לֹאֲטוֹבוֹס חֲשַׁבְתִּי עַל הַפֿלֿב הַמַּסֿכֵּן שְׁלִי. לְבַד בְּבִית מִלֵּל אֶל הַיָּרֵחַ.

וְאִז הִיתָה לִי הַרְגָּשָׁה מוֹזָרָה, מִן הַרְגָּשָׁה שְׁמִישָׁהוּ מִסְתַּכֵּל עָלַי

מִן הַרְגָּשָׁה שְׁאֲנִי לֹא לְבַד

הַהוֹפָעָה הִיתָה נִפְלְאָה, הַתְּזַמְרֵת נִגְנָה הַרְקֵדְנִית הָרֵאשִׁית רִקְדָה וְהַסְתַּחֲרָרָה, דִּלְגָה

וְרַחֲפָה חוֹלָלָה ו..... אוֹי לֹא, הִיא נִפְלָה. אֵיזָה אֶסוֹן, טְרַגֵּדִיָּה, הַכֵּל אֲבוֹד חֲשַׁבְתִּי

אַבֿל מִישָׁהוּ חֲשַׁב שֶׁלֹא הַכֵּל אֲבוֹד

לֹא.... מִישָׁהוּ חֲשַׁב שֶׁזֶה רַק הַהִתְחַלָּה

מִישָׁהוּ עִם עֵינַיִם שְׁחֹרֹת גְּדוֹלוֹת מִישָׁהוּ עִם אֲזָנִים מִחֲדָדוֹת,

מִישָׁהוּ שְׁלֵבֶשׁ אֶת בְּגֵד הַבֶּלֶט שְׁלִי

הִקְהֵל עָצַר אֶת נְשִׁימָתוֹ, "זֶה כָּלֵב", אִישׁ אֶחָד צָעַק, "כָּלְבִּים לֹא רוֹקְדִים בֶּלֶט"

הַפֿלֿב שְׁלִי הִסְמִיק וְהִשְׁפִּיל אֶת עֵינָיו

"זֶה בְּדִיּוֹק מָה שֶׁתִּמִּיד אֲמַרְתִּי", רָטַן אָבֹא

אַבֿל אִז הַתְּזַמְרֵת פְּצָחָה בְּנִגִּינָה

וְהַפֿלֿב שְׁלִי רִקֵּד כְּמוֹ שֶׁשׁוּם כָּלֵב בְּעוֹלָם לֹא רִקֵּד אִי פַּעַם,

פְּלִיָּה, רְלוּהוּ, עֶרְבֶּסֶק, פִּירוּאֵט,

הוּא הָיָה קָלִיל כְּמוֹ צֶמֶר גֶּפֶן מְתוֹק

יפה כמו פיה

הקהל לא האמין למראה עיניו, "בראבו"

צעקתי, "זה הכלב שלי."

כשהתזמרת חדלה לנגן, הכלב שלי השתחוה, הוא עמד שם באור הזרקורים

ומצמץ בעיניו בהתרגשות

באולם השתרר שקט

שקט כזה שאפשר היה אפילו היה לשמע סכה נופלת

ואז בשורה הראשונה, גברת אחת קמה

"זה כלב", היא צעקה

אזניו של ביי נשמטו שוב

"כלב שרוקד בלט", היא קראה: "בראבו"

בבת אחת כל הקהל פרץ במחיאות כפיים סוערות

הריע וזרק אל הבמה נרדים

הכלב שלי הסמיק וזרח מרב אשר

"אני לא מאמין" אמר אבא ונענע את ראשו

"אתה רואה", אמרתי בגאון

ולטפתי את אזניו של ביי

"כלבים כן רוקדים בלט"

"בראבו ביי".

פעילות סיום - "פסלים מפוסלים"

מהלך הפעילות:

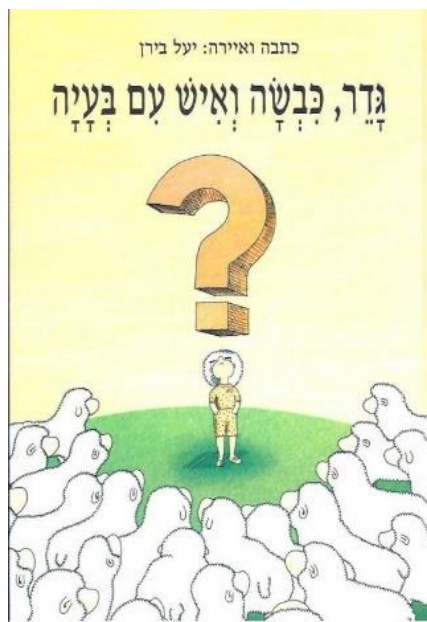
נזמין את התלמידים להתחלק לזוגות.
לכל תלמיד תפקיד. האחד הוא המפסל והשני הוא הפסל.
המובילים ינחו את התלמידים כיצד המפסלים יפסלו את ה"פסלים".
הנחו את התלמידים להיות עדינים, אנחנו לא מכאיבים ולא מזיזים בכוח
אנו מכוונים בעדינות.
המובילים יתנו משימות למפסלים
לדוגמה: נפסל שדה פרחים, מטוסים בשמיים, רקדן בלט על הבמה וכדו'.
נחליף בתפקידים לאחר מכן נחליף בזוגות.

פעילות פתיחה- כדור השמחה

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש כאשר המובילים מזמינים את התלמידים לעמוד במעגל.
המובילים יחזיקו ביד כדור דימיוני ויציגו אותו לתלמידים,
נספר להם כי זהו כדור השמחה שלנו, כדור האנרגיה שלנו,
הכדור הזה מביא שמחה לכל מי שמחזיק אותו.
המובילים ינחו את התלמידים "למסור" את הכדור הדימיוני לחברים שונים
(הקפידו לשתף את כל התלמידים) על החבר "לתפוס" את הכדור
ולהראות בגופו ובהבעות הפנים שלו
שהוא "התעורר" שהוא מלא מרץ, שהוא שמח.
נמסור את הכדור לכל החברים ובעזרתו ניתן לכולם שמחה וחיוך.

פעילות העשרה חינוכית -

גדר כבשה ואיש עם בעיה/יעל בירן

הכנה מראש:

גדר מקרטון לפי הציור המצורף

מידע למובילים-תקציר הסיפור:

הסיפור מספר על איש אחד שהייתה לו בעיה ולא יכול היה להרדם, הוא החליט לספור כבשים. בהתחלה הכבשים פשוט הסתובבו להן ואז החליט האיש להציב גדר ולספור את הכבשים בכל פעם שאתה מהן תעבור את הגדר. עכשיו יש לכבשים בעיה. כיצד תעבורנה את הגדר?

עזרים:

הסיפור "גדר כבשה ואיש עם בעיה" מאת יעל בירן – מצורף כאן איפור לבן – באישור משרד הבריאות מגבונים גדר מקרטון שהכנתם מבעוד מועד

מהלך הפעילות:

נקריא לתלמידים את הסיפור פעם אחת. כעת שהסיפור כבר מוכר, נניח את הגדר במרכז. נשאל מי מהתלמידים רוצים להשתתף בהצגת הסיפור.

נבחר כעשרה תלמידים. ניתן לאפר את התלמידים מעט ולצייר על פניהם עיגולים לבנים ולהפוך אותם לכבשים. נסביר לתלמידים כי תפקידם בהצגה היום הוא להקשיב לסיפור ולשחק את המצבים המוצגים בו. נחלק לתלמידים את התפקידים על ידי מספורם ככבשים (אתה כבשה ראשונה, אתה כבשה שנייה וכך הלאה) הזמינו את התלמידים לעמוד בטור אחד אחרי השני ולהקשיב לסיפור.

נקריא לתלמידים את הסיפור, כאשר התלמידים הנבחרים מדגימים את הנסיונות של הכבשים לעבור את הגדר. נקריא את הסיפור בקצב יחסית איטי עם רווחים בין תאורי הכבשים על מנת לאפשר לתלמידים להציג.

בתום הסיפור – נזמין את המשתתפים לקוד קידה, נמחא להם כפיים ונזמין אותם לשוב למקום.
נשאל את התלמידים כיצד הרגישו כאשר הקשיבו לסיפור, כיצד הם חושבים שהם היו מנסים לעבור את הגדר?
לבוגרים – נבקש מהתלמידים לחשוב ולתת דוגמה לבעיה שהייתה להם ולא ידעו כיצד לפתור אותה.
(לדוגמה: מריבה עם חבר בגן, כעס על מקרה שקרה וכדו')

הסיפור - "גדר, כבשה ואיש עם בעיה" / מאת יעל בירן

לאיש אחד קטן

היתה בעיה אחת גדולה.

בגלל שעבד כל הימים - חשב עליה כל הלילות.

חשב כל כך הרבה - עד שלא הצליח להרדם.

כך שבעצם היו לו -שתי בעיות.

אבל לפחות לאחת הבעיות היתה לו דרך לפתרון,

כי הוא ידע שאומרים שהשיטה הכי טובה

להרדם - היא לספור כבשים.

למרות שהוא עצמו עוד לא נסה את הדרך הזו,

החליט שזו ההזדמנות לנסות.

בהתחלה הכבשים הסתובבו לו סתם בחדר

בלי שום כוון ומטרה,

והיה מאוד קשה לספור אותן.

אז הוא החליט להציב להן גדר,
באמצע החדר,

ופשוט לספר אותן כשהן עוברות אותה.
הוא הזמין אותן לעבר את הגדר, מאוד בנימוס,
למרות שבפעם לא הייתה להן ברירה אחרת.

עכשו גם לכבשים הייתה בעיה.
הן התחילו לעבר את הגדר-
אחת אחת,
ולמרות שכל כבשה נראתה בדיוק אותו-דבר,
והגדר נשארה אותה גדר,
כל כבשה עברה אותה בצורה אחרת...

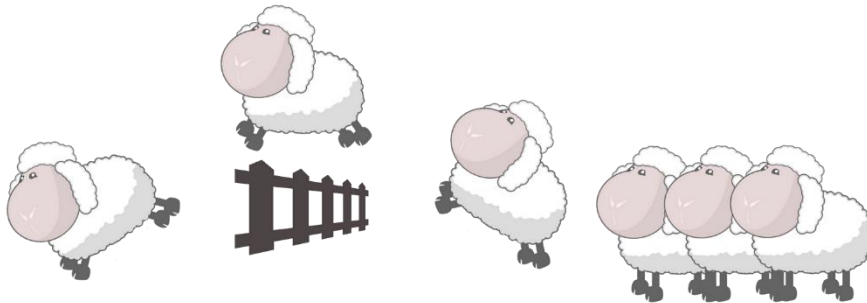
הראשונה קפצה מעל הגדר,
כמו שרואים בכל הספרים,
כמו שכל כבשה צריכה לעשות כשהיא נפגשת בגדר.
השניה דוקא נדחקה מתחת.

אַחֶרֶת - כְּנֶרֶאָה מִתּוֹךְ יְאוּשׁ,

אוּ בְגִלָּל שְׁחֻשָּׁבָה שֶׁהִיא מִסְפִּיק חֲזָקָה, נִכְנָסָה עִם הָרֹאשׁ בְּגֵדֵר

וְאַחַת הָעֲדִיפָה לֹא לְהִבָּחִין כָּלֵל

שְׁקִימָת בַּעֲיָה שֶׁל גֵּדֵר.

הָיוּ שֵׁם שְׁתֵּימָה, קִטְנוֹת,

שֶׁטְפָסוּ אַחַת עַל הַשְּׁנִיָּה

וְעָזְרוּ זֶז לְזֶז לְעֵבֶר.

וְאַחַת שֶׁאִסְפָּה אֶת כָּל אֵלֶּי שְׁלֹא הִצְלִיחוּ לְעֵבֶר

וְטִפְסָה עָלֶיהֶן.

הִיָּתָה אַחַת שֶׁנִּסְתָּה לְחַשֵּׁב אֵיךְ...

וְאַחַת שֶׁהִתְיַאֲשָׁה וְלֹא הִבִּינָה בְּכָלֵל - לָמָּה!?

אַחֶרֶת נִסְתָּה לְשַׁכְנֵעַ אֶת הַשָּׂאֵר

שֶׁהִגְדֵּר לֹא נְחוּצָה כָּלֵל.

אַחֵר כֶּה הִגִּיעָה כְּבֻשָּׁה כָּמוֹ כָּל הַקּוֹדְמוֹת,

רַק עִם סִמָּל קָטָן עַל הַיִּשְׁבָּן.

וּמִשּׁוֹם מָה הִגְדֵּר,

כְּשֶׁרָאָתָה אוֹתוֹ - הִנְמִיכָה אֶת עֲצָמָה בְּהִכְנָעָה.

הִיְתָה כְּבִשָּׁה שְׂוִיתָרָה עַל הַצֶּמֶר שָׁלָה
וְכָר יָכְלָה לַעֲבֹר בְּקִלּוֹת אֶת הַגֶּדֶר (הִיא קוֹיְתָה שְׁלֹא קָר בְּצַד הַשְּׂנִי...)
הַכְּבִשָּׁה שְׂאֲחָרִיָּה -
בְּמִקּוֹם לַעֲבֹר אֶת הַגֶּדֶר -
נִסְתָּה לְדַחֵף אוֹתָהּ רְחוּק כָּל שְׂאֲפָנִשׁ.
עֲכָשׁוּ כָּבֵר נִמְאָס לְכָבָשִׁים לְחִכּוֹת,
וְכָלן עָבְרוּ בְּיַחַד וְרָמְסוּ אֶת הַגֶּדֶר בְּלִי קוֹשִׁי.

כָּלן...

חוּץ מֵאֲחַת שְׂעֶצְרָה,
לְקַחָה צַעַד אֶחָד אַחוּרָה
וְגִלְתָּה... שְׁלִפְעָמִים יֵשׁ דֶּרֶךְ מִמֶּשׁ פְּשׁוּטָה.
(הַדְּגִימוּ לִילִידִים כִּיצַד הוֹלֶכֶת הַכְּבִשָּׁה סָבִיב הַגֶּדֶר)

כָּל הַכְּבָשִׁים הִלְלוּ מְאוֹד עֲנִינוּ אֶת הָאִישׁ הַקָּטָן
וְהוּא הִמְשִׁיךְ לַחֲשֹׁב עָלֶיהָ כָּל הַלַּיְלָה:
אִיזוֹ כְּבִשָּׁה הִכִּי חֲכָמָה
וְאִיזוֹ הִכִּי יַעִילָה
וְיָמָה טוֹב בְּכָל אֲחַת
וְיָמָה רַע...
וְיָמָה הוּא... וְלָמָּה... וְנִרְדָּם.

פעילות סיום - משימת הגדר

עזרים:

גדר מקרטון

מחשב / רמקולים

קישור למוסיקת רקע למשחק

מהלך הפעילות:

נסביר לתלמידים את חוקי המשחק. בזמן שהמוסיקה מתנגנת כל התלמידים מטיילים במרחב. כשהמוסיקה נעצרת עליהם להסתדר בזריזות בטור ארוך מול הגדר. כשהמוסיקה ממשיכה עליהם לעבור את הגדר בכל דרך שיבחרו. כשהמוסיקה עוצרת (לפני שאתם עוצרים את המוסיקה שימו לב שכל התלמידים עברו) חוזרים להסתובב במרחב ושוב מהתחלה. משחק נפלא לפיתוח איפוק , עבודת צוות ותכנון מראש.

פעילות פתיחה- המיקרופון שלנו

עזרים:

חפץ כלשהו בצורת גליל שיכול לשמש כמיקרופון

(קובייה בצורת גליל, חלק ממשחק, גליל נייר מגבת וכדו')

מהלך הפעילות:

המובילים יחזיקו את המיקרופון כאשר ידברו אל התלמידים. בואו נשתמש בכישורי המשחק שלנו על מנת לקבל את התלמידים למפגש כמו כרוז על הבמה.

גבירתי ורבותי קבלו בבקשה את אלון המופלא, תנו מחיאות כפיים לאיילת וכך הלאה עד כולם יושבים במפגש. הציגו בפני התלמידים את "המיקרופון" ושאלו אותם מה זה?

הרבה מן התלמידים יאמרו ... רמקול....

נלמד את התלמידים את ההבדל בין **מיקרופון** -

(אותו מחזיקים ביד או מדברים אליו ותפקידו להגביר את הקול שלנו – מכשיר הקולט קול)

לבין רמקול-

(מכשיר המונח על שולחן או סטנד מיוחד ומשמיע צלילים או את הקול של מי שמדבר במיקרופון)

בהצגות ניתן לכוון את העוצמה של שני המכשירים כך שהקהל ישמע היטב את הדיבור

ואת הצלילים והשירים בהצגה.

נספר לתלמידים כי היום נכין לעצמנו את המיקרופון הפרטי שלנו.

נשאל את התלמידים מי רוצה לדבר או לשיר במיקרופון ונזמין תלמידים המעוניינים.

פעילות העשרה חינוכית - המיקרופון המזמר

היום נכין לכל תלמיד מיקרופון אישי לעצמו. נבקש מהתלמידים מספר ימים קודם להביא לצהרון גליל נייר טואלט או נייר מגבת לפי החלטתכם.

עזרים:

גליל נייר טואלט או נייר מגבת לכל תלמיד (החליטו איזה גליל ובקשו מהתלמידים להביא את אותו סוג גליל)

כדורי קלקר (כדור לכל תלמיד בגודל כדור טניס)

צבעי דבק כסוף מנצנץ (כמו צבע גואש אבל דביק ועם נצנצים)

ניתן גם להשתמש במקום הצבע דבק בנייר כסוף דביק.

סרטים דביקים צבעוניים (ווייטבוי)

דבק סטיק מכחולים

אבנים ציבעוניות דבקות

מדבקות עם לוגוים הקשורים במוסיקה (תווים, כלי נגינה וכדו')

מספריים

דבק חם לשימוש המובילים בלבד.

(חברו את המכשיר לחשמל הרחק מהתלמידים)

מהלך הפעילות:

נחלק לכל תלמיד את כדור הקלקר והגליל.
נניח במרכז השולחן את חומרי היצירה .
נדגים לתלמידים כיצד לעטר את כדור הקלקר שלנו בעזרת הצבע הדביק,
או כיצד לעטוף את הכדור בנייר כסוף דביק.
נניח את הכדור בצד ונזמין את התלמידים לעטר בכל דרך שירצו את הגליל.
כל תלמיד שהגליל שלו מוכן יגש למובילים עם הכדור
והמובילים בעזרת מעט דבק חם יצמידו עבורם את הכדור אל הגליל.
נניח את היצירות בצד להתייבש.

פעילות סיום - ספר לי סיפור בג'יבריש

במפגש הסיום נזמין את התלמידים שמעוניינים להמציא את סיפור המחזה ולספר לכל התלמידים במיקרופון שלהם אבל....
בשפה מיוחדת במינה. שפת הג'יבריש. נספר לתלמידים כי שפת הג'יבריש היא בעצם לא שפה אמיתית, אנו רק מעמידים פנים כאילו אנחנו מדברים אבל משתמשים במילים מומצאות ודי מצחיקות.
המובילים מוזמנים לנסות ולהדגים לתלמידים כיצד "מדברים" בשפת הג'יבריש. פעילות זו מצריכה התמודדות והתגברות על ביישנות וחשש לדבר בפני קהל, הזדמנות נפלאה להתמודד עם זה במסגרת החמה והתומכת של הצהרון.
נעודד במחאות כפיים ובמילים טובות כל תלמיד שינסה.

פעילות פתיחה - "מלך הקופים"

משחק משעשע לפתיחת היום מעולם החי.

מהלך הפעילות:

נשב על הארץ במעגל גדול שכולם רואים אחד את השני.

המובילים יבחרו תלמיד שיהיה "מלך הקופים" או "מלכת הקופים" הם יתחילו תנועה כלשהי כמו תיפוף על הברכיים, מחיאות כפיים, גילגול ידיים וכדו'. כל התלמידים עושים את אותה התנועה אחריהם. במחיצת כף של המובילים תלמיד אחר משנה את התנועה ומתחיל תנועה אחרת. התלמידים נדרשים להיות קשובים ומודעים לקורה סביב על מנת להבין אחרי מי עוקבים.

פעילות העשרה חינוכית - "התיאטרון המסתובב"

עזרים:

2 כוסות נייר חד פעמיות לכל תלמיד (חייב להיות בצבע לבן או קרם)
רצוי שיהיו כמה מיותרות במקרה ומישהו צריך להתחיל מחדש.

טושים

מספרים קטנות

לורדים שחורים

עפרונות

מהלך הפעילות:

היום ניצור יצירה דינמית מיוחדת.

נחלק לתלמידים כוס חד פעמית.

ננחה אותם לצייר בעזרת עיפרון על הכוס וילון של תיאטרון,

אחרי שציירו לשביעות רצונם יעברו על הציור עם טוש שחור דק.

נזמין אותם להמשיך ולצבוע את הציור.

בעזרת מספריים קטנות יש לגזור את החלק הפנימי של הוילון כך שיווצר חלון.

ראו דוגמה בתמונה המצורפת מעלה.

כעת נחלק את הכוס הנוספת לכל תלמיד ונשים אותה בתוך הכוס המצויירת.

בעזרת עיפרון יציירו התלמידים דמויות שהכירו מעולם התיאטרון – ליצנים, פנטומימאים

תיאטרון קבוקי, צלליות, מריונטות ועוד.

לאחר מכן יצבעו את הציורים.

התיאטרון המסתובב שלנו מוכן !

פעילות סיום - "אנחנו רקדנים"

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר - "כל התלמידים קופצים ורקדים"

מילים: אברהם טל ורואי לוי   לחן: רואי לוי

מהלך הפעילות:

נסיים את היום במשחק/ ריקוד מהנה. להיות רקדנים זה לא רק לקפץ ולרקוד כל היום, זו עבודה קשה שמצריכה הרבה חזרות ואם רוצים להיות רקדנים ממש טובים אז מתאמצים ומתאמנים. נזמין את התלמידים ל"רחבת הריקודים", נאמר לתלמידים כי הם יכולים לרקוד באופן חופשי אך יש חוק אחד, כשהמוסיקה עוצרת עוצרים מיד ונושמים.

ניתן להקשות והמובילים יכולים לקבוע את תנועות הריקוד והתלמידים יחזרו אחריכם.

פעילות פתיחה - כדור הרגש

עזרים:

כדור משחק

מהלך הפעילות:

היום הוא היום הגדול בו יופיעו כל התלמידים יחדיו. זהו יום מרגש וחלק מהתלמידים יהיו מאד נרגשים. ננצל את מפגש הפתיחה "להרגיש" את התלמידים, להבין מי מאד מתרגש וזקוק לתשומת לב נוספת. נזמין את התלמידים לשבת במעגל על הארץ. נראה לתלמידים את כדור "הרגש" שלנו. כל תלמיד יתבקש לזרוק את הכדור לחבר אחר ולומר במילה או שתיים כיצד הוא מרגיש. נדגים לתלמידים: נמסור את הכדור ונאמר: אני מתרגש / אני קצת חושש. כאשר תלמיד מביע חשש נבקש את החברים האחרים לבוא לעזרתם ולתת רעיון כיצד ניתן להתגבר.

פעילות העשרה חינוכית - המופע הגדול

תיאטרון הצהרון

מידע למובילים:

בוודאי שמתם לב כי לא ערכנו חזרות למופע הזה. עסקנו כל החודש בנושא התיאטרון והתלמידים ספגו מידע רב בחודש זה. היום זו ההזדמנות שלהם לבחירה. אפשרו לתלמידים לאלתר! נבקש מהתלמידים להתחלק לקבוצות (באופן עצמאי) רק חשוב לדאוג שאף תלמיד לא ישאר בודד. השתדלו שהקבוצות יהיו עד 4 תלמידים בקבוצה.

הכנה מראש:

ניתן לקשט את הצהרון ולהכין תפאורה למופע בעזרת אלבד אדום ובריסטולים בצבע זהב גזורים בצורת כוכבים. נכין פינת תלבושות ואביזרים לצידו הבמה.

עזרים:

מחשב / רמקולים
יוטיוב פתוח לחיפוש השירים / מוסיקת רקע שהתלמידים מבקשים

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים להתחלק לקבוצות. כל קבוצה תבחר פינה בצהרון וננחה אותם להחליט יחד במה הם רוצים להופיע (פנטומימה, הצגה מאולתרת שהם ממציאים, שיר שישירו ביחד, קטע ספורטיבי... או כל סיגנון אחר) נאפשר 5 דקות להתכוננות.

חשוב – התאימו את הפעילות לגילאים- לצעירים נתרכז יותר בשירים שהתלמידים מכירים וננחה כל קבוצה לחשוב על שיר שהם רוצים להופיע איתו ביחד.

נזמין את הקבוצות אחת אחת לבוא לבחור תלבושות, כובעים ואביזרים ולשוב למקומות במפגש.

ועכשיו.....

המובילים יזמינו בצורה חגיגית כל קבוצה להופיע בפני החברים, נעודד את התלמידים לקבל אותם ולהודות להם בסיום המופע במחיאות כפיים. ניתן ורצוי לצלם למזכרת.

פעילות סיום - פרס התיאטרון הישראלי

הכנה מראש:

הכנת הפסלונים כמספר התלמידים

ניתן להכנה ע"י המובילים

או כפעילות עם התלמידים.

ניתן לקשט את הצהרון ולהכין את אזור הבמה הסבר על הכנת הפסלונים בסוף פעילות זו.

עזרים:

הפסלונים לחלוקה

מחשב / רמקולים

קישור למוסיקת לחלוקת הפרסים

קישור לשיר – "הכל קורה בתיאטרון"

מהלך הפעילות:

נפתח בשיח עם התלמידים על כל פועלנו בחודש האחרון מה למדנו על עולם התיאטרון, איזה סוגי תיאטרון הכרנו, כיצד הופכים סיפור למחזה ועוד.

נשאל את התלמידים איזו פעילות החודש הם הכי אהבו ומדוע? המובילים ישמיעו ברקע את המוסיקה ויזמינו את הילדים לחלוקת הפרסים החגיגית.

נזמין את התלמידים לפי הסדר ונחלק להם את הפסלונים

נזכיר להם לקוד קידה יפה.

בתום טקס חלוקת הפרסים נשמיע את השיר - "הכל קורה בתיאטרון"

נזמין את כל התלמידים לצילום משותף.

הכנת הפסלונים

עזרים:

דפי נצנצים דביקים בצבע זהב כמספר התלמידים
 דפי בריסטול שחורים כמספר הילדים
 טוש שחור
 טוש זהב
 דף להדפסה דוגמה לגזירת צורת המסכות
 שדכן
 מדבקות עגולות / כוכבים
 מספריים
 מדבקות כוכבים קטנים בצבע זהב

אופן ההכנה:

לוקחים את הדף לדוגמה וגוזרים את קווי המתאר של פסל המסכות.
 מניחים אותו על הגב של הדף נצנצים המוזהב ומעתיקים את הצורה שלו בעזרת עיפרון.
 נסמן ונגזור את סמל המסכות כמספר התלמידים.
 נצייר בעזרת לורד שחור את פרצופי המסכות, שמח ועצוב.
 נגלגל את הבריסטול השחור לגליל ונהדק בשתי הקצוות ובמרכז.
 נדביק את המסכות על הגליל ומתחתיהן נדביק מדבקה עגולה.
 נצייר עיגול שחור מסביב ונכתוב את שמות התלמידים רצוי בטוש זהב אך לא חייבים.
 ניתן לעטר במדבקות כוכבים.

הפסלונים שלנו מוכנים!

